БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 147 (8054)
ИЮНИИН 23
СУББОТО
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Титын Советскэ Союзда гүрэнэй хэрэгээр ерэһэнтэй дашарамдуулан, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Югославиин Арадай Федеративна Республикын Правительствонуудай

ХАМТЫН МЭДҮҮЛГЭ

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй ба Правительствын уряалаар ерэһэн Югославиин Арадай Федеративна Республикын Президент Иосип Броз Тито Советскэ Союзда 1956 оной июниин 1-һээ 23 хүрэтэр тусхайта айлшалалгаар байгаа.

Президент Титын айлшалха үедэ хоёр Правительствонуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо хэдэ хэдэн хөөрэлдөөнүүд болоһон байна. Тус хөөрэлдөөнүүдтэ Президент Титоһээ гадна, югославска талаһаа Союзна Гүйсэдхэхэ Вечын Түрүүлэгшын орлогшо Эдвард Кардель, гадаадын хэрэгүүдэй талаар Гүрэнэй секретарь Коча Попович, Союзна Гүйсэдхэхэ Вечын гэшүүн Миялко Тодорович, Хорватиин Арадай Республикын Гүйсэдхэхэ Вечын Түрүүлэгшэ, Союзна Гүйсэдхэхэ Вечын гэшүүн Яков Блажевич ба Москвада байдаг ФНРЮ-гэй Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Велько Мичунович гэгшэд хабаадалсаа. Советскэ талаһаа эдэ хөөрэлдөөнүүдтэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшонор А. И. Микоян, В. М. Молотов, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепилов, гадаадын хэрэгүүдэй Министрын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, Белградта байдаг СССР-эй Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Н. П. Фирюбин гэгшэд хабаадалсаһан байна. Гадна, югославска талаһаа Республикын Президентын генеральна секретарь Йожа Вильфан, Союзна Гүйсэдхэхэ Вечын Түрүүлэгшын орлогшын Кабинедэй шеф Антон Вратуша, советскэ талаһаа—СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын Коллегиин гэшүүн Л. Ф. Ильичев, гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын Европейскэ 5-дахи таһагые даагшын уялгые дүүргэгшэ К. Д. Левычкин гэгшэд хөөрэлдөөнүүдэй болоходо байлсаа.

Үнэн зүрхэнэй ба хани халуун оршон байдалда, бэе бэеэ дүүрэнээр ойлголсолгын эрхэ байдалда үнгэрһэн эдэ хөөрэлдөөнүүд хадаа үнгэрэгшэ жэлэй турша соо уласхоорондын байдалай хүгжэлтэ тушаа, мүн хоёр оронуудай хоорондо хани харилсаае ба бүхы талаарнь харилсан туһалалсалгые саашадань хүгжөөхэ асуудалнууд тушаа һанамжануудаа үргэнөөр хэлсэжэ ойлголсохо арга боломжо олгоһон байна. Һанамжануудаа хэлсэжэ ойлголсолго уласхоорондын байдалай хүгжэлтые болон уласхоорондын шиидхэгдээгүй асуудалнуудые сэгнэлгэдэ хоёр Правительствонуудай хараа бодолнуудай айхабтар адли байһые, мүн тэрэшэлэн Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Югославиин Арадай Федеративна Республикын хоорондо бэе бэеэ ойлголсолгые, хани барисаае саашадань гүнзэгырүүлэн үргэдхэхэ тухай али алинайншье дүүрэн хүсэлтэй байһые элирүүлээ.

I

Үнгэрһэн жэлэй турша соо уласхоорондын түгшүүлтэ байдал саашадаа һуларһан байна гэжэ Советскэ Союзай Правительство ба Югославиин Арадай Федеративна Республикын Правительство һайшаан тэмдэглэнэ. Уласхоорондын барисаанай үргэдэжэ байһан ушарые, мүн уласхоорондын гуримшуулагдаагүй асуудалнуудые хэлсээ хэжэ шиидхэхэ гэһэн оролдолгын улам бүри ехэ боложо байһан ушарые уласхоорондын түгшүүрилэй һуларжа байһанай тэмдэг гэжэ тоолоод, тэрээниие хоёр правительствонууд ехэтэ һайшаана. Энэ талаар 1955 оной июль һарада дүрбэн гүрэнэй Правительствонуудые Толгойлогшонорой Женевэдэ болоһон зүблөөн шухала үүргэ дүүргээ гэжэ онсо һаналтайгаар тэмдэглэгдэнэ. «Хүйтэн дайнай» үедэ бии болоһон шиидхэгдээгүй асуудалнууд түргэнөөр шиидхэгдэхэ гэжэ хүлеэхэ аргагүй байһые үнгэрэгшэ жэлэй событинуудай хүгжэлтын харуулһан байдалшье һаань, хоёр Правительствонуудай сэгнэлтын һоор арадуудай хоорондо бэе бэедээ найдалсан ойлголсолгые бэхижүүлгэдэ туһа хүргэхэ, уласхоорондын харилсан ажаллалгые үргэдхэхэ хүсэлэл оролдолгын бүри ехэ болоһон баримта шиидхэхы удхашанартай болоно.

Энэ шэнэ оршон байдалда бүхы оронуудые адли эрхэтэй ба эмхитэй һайнаар хабаадуулжа, урдаа табигдаһан зорилгонуудые хаража үзэхэ, амжалтатайгаар шиидхэхэ талаар Нэгэдэмэл Наһануудай Организациин шадабари бүри ехэ болобо. Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ тушаа Нэгэдэмэл Наһануудай Организациин 1955 оной август һарада зарлаһан конференциин амжалтатайгаар үнгэрһэн ушар, атомай хүсые хэрэглэхэ талаар Уласхоорондын Агентствые бии болгохо ябадалай урагшатай һайнаар эхилһэниинь энэ оршон байдалтай нягта холбоотой. Шэнэ гэшүүдые абажа, түгэс хүсэтэй организаци болгохо талаар туйлагдаһан амжалтанууд Нэгэдэмэл Наһануудай Организациин бүри ехэ боложо байгаа үүргые, шадабари хүсые харуулна. Европейскэ оронуудһаа, мүн тэрэшэлэн Азиин ба Африкын оронуудһаа Нэгэдэмэл Наһануудай Организацида шэнэ гэшүүдэй нэмээгдэн абтаһые хоёр Правительствонууд һайшаана. Азиин ба Африкын оронуудай уласхоорондын хэрэгүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг боложо байһаниинь Бандунгска конференциин үедэ элеэр харагдаһан юм. Энэ хадаа тэндэхи арадуудай адли тэгшэ эрхэтэй байха үүргые бүри ехэ болгоно.

Нэгэдэмэл Наһануудай Организаци дотор өөрынгөө эхэ түлөөлгые Хитадай Арадай Республикын хуулита һоор абаагүй байһаниинь хоёр Правительствонууд гомшэлтэйгээр тэмдэглэхэ зуураа, тус эрхые энэ агууехэ орондо олгуулхын тула эрид тэсэмгэйтгээр оролдохобди гэжэ мэдүүлнэ.

Тайвань тухай ба бусад аралнууд тухай асуудалые Хитадай хуулита эрхэтэй зохилдуулан шиидхэхэ шухала гэжэ урданайхидаал адляар хоёр Правительствонууд этигэжэ байна.

Хоёр ороной Правительствонуудай һанахада, «хүйтэн дайнай» үедэ бэе бэедээ харша үзэл бодол, бэе бэедээ этигэлсэхэгүй ушар ехэ олон болоо, тиимэһээ уласхоорондын арсалдаатай асуудалнуудые шиидхэхэ талаар байһан һаад түбэгүүд бэлэхэнээр зайсуулагдажа, бүхы асуудалнуудаар дары түргэн хэлсээн туйлагдажа болохо гэхэ болоо һаа, таарамжагүйшье, буруушье байна.

Энээнэй үндэһөөр мүнөө үедэ шиидхэжэ болохоор байһан асуудалнуудаар хэлсээ туйлахын түлөө оролдохо хэрэгтэй, мүн арсалдаатай асуудалнуудые ямар нэгэн гуримтайгаар шиидхэхэ, хайшан гэжэ табиха тухай баадхаха гээшэ ашатай һайн үрэ дүн үгэхэгүй гэжэ хоёр Правительствонууд этигэнэ. Иимэ бодолдо түшэглэжэ, буу зэбсэг хуряаха тухай, аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха тухай, мүн тэрэшэлэн дэлхэй дээрэ, тодорхойлходо, Европодо арсалдаа гаргадаг бусадшье асуудалнууд хаража үзэгдэбэ.

Хүн түрэлтэнэй ерээдүйн хүгжэлтэдэ ямар ехэ удхашанартай байһыень хараада абалсажа, буу зэбсэг хуряаха асуудалые хойшолуулангүйгөөр шиидхэхэ эрхэ нүхэсэл бии болоо гэжэ хоёр Правительство тоолоно. Буу зэбсэг хуряаха талаар бага зэргыншье хэлсээ туйлаа һаа, ехэ удхашанартай һэн гэжэ нэгэн доро тэмдэглэхэ зуураа, тиимэ хэлсээ туйлаха ябадалые хүнгэдхэхын ба түргэдхэхын тула нэгэн талаһаа зэбсэгтэ хүсэнүүдые багадхабал һайшаалтай гэжэ тэдэнэр найдажа байһанаа мэдүүлнэ. Энэ талаар абажа харахада, ФНРЮ-гэй Правительство буу зэбсэгээ ба зэбсэгтэ хүсэнүүдээ хороохо тухай СССР-эй Правительствын һаяхан гаргаһан Тогтоолые һайшаан дэмжэнэ. Тиихэ зуураа, энэ хадаа ниитэ дээрэнь буу зэбсэг хуряаха асуудалые шиидхэхэ ябадалда тон ехэ туһа нэмэри мүн гэжэ тоолоно.

Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ гээшэ хүн түрэлтэнэй экономическа ба олониитын хүгжэлтэдэ шиидхэхы ехэ удхашанартай гэжэ тоолохотоёо хамта, арадуудай хоорондо энэ талаар адли тэгшэ эрхэтэйгээр, сүлөөтэйгөөр харилсан ажаллаха ябадалые али бүхы талаарнь һайшааха, дэмжэхэ шухала гэжэ хоёр Правительство хэлсэбэ. Атомна зэбсэгые ог таһа хорижо, атомай хүсые имагтал хүн түрэлтэнэй амгалан ажал хэрэгтэ ашаглаха ябадалые туйлаха зорилготойбди гэжэ тэдэнэр ойлголсоо.

«Хүйтэн дайнай» үедэ Европын арадуудай хоорондохи харилсан ажаллалгада һаад түбэг ушаруулдаг байһан харша зүйлнүүдые саашадань зайсуулха талаар уласхоорондын мүнөөнэй оршон байдалда эдэбхитэй ябуулга хэжэ болохоор байна гэжэ тэдэнэр тоолоно. Европодо аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха талаар, экономическа харилсан ажаллалга ябуулха ба культурна холбоо барисаае үргэдхэхэ талаар һайшаалтай һайн хэлсээ туйлабал Европодо байһан сэрэгэй бүлэглэлнүүдые үгы болгохо, Европын арадуудай али бүхы талаараа харилсан ажаллаха ябадалда байһан арсалдаатай гол асуудалнуудые шиидхэхэ ябадалые хүнгэдхэхэ байгаа.

Германска асуудал тухай хэлэхэ болоо һаа, мүнөө үедэ дайнай һүүлээрхи Германиин газар дайда дээрэ өөрын эрхэтэй хоёр гүрэнэй бүридэн бии болоһон хадань тэдэниие нэгэдүүлхын тула Германиин Федеративна Республикын ба Германска Демократическа Республикын хоорондо хэлсээ хүүлхэ ёһотой гэжэ хоёр Правительство тоолоно. Тиихэ зуураа, бусад гүрэнүүд, эгээн түрүүшээр агууехэ гүрэнүүд немецкэ арадайшье, бултанайгаашье талые харалсажа, ажал ябуулга эрхилхэ зэргэтэй гэжэ тэдэнэр тоолоно.

Уласхоорондын түгшүүрилэй ниитэ дээрээ һулараад байһан үедэ нютагай шэнжэтэй зүрилдөөнүүд дээрэһээ, гүрэнүүдэй хоорондохи арсалдаанууд дээрэһээ гаража болохо аюулда хоёр Правительство анхаралаа табиба. Тиимэ аюулай тохёолдобол, Нэгэдэмэл Наһануудай Организацяар дамжуулжа гү, али тус гүрэнүүдтэй өөһэдынгөө харилсаае хэрэглэжэ тэрэ аюулые зайсуулха хүсэлтэй байһан тухайгаа тэдэнэр мэдүүлнэ. Тиихэ зуураа, бэеэ даагаад, национальна хүгжэлтэ туйлаха талаар бүхы арадуудай хуулита эрхэ сүлөө хараада абтаха зэргэтэй болоно.

Гүрэнүүдэй хоорондо экономическа холбоо барисаа бүри ехэ болгохо, материальна үйлэдбэриин ба оюун ухаанай талаар туйлагдаһан амжалтануудые бүхы арадуудай бэе бэедээ дамжуулан үгэхэ, үргэн арад түмэниие уласхоорондын харилсан ажаллалгада бүри ехээр хабаадуулжа, ниитын ажана амгалан байдалай, эб найрамдалай ба саашанхи хүгжэлтын түлөө тэдэниие бэе бэедэнь улам дүтэ болгохо гээшэ уласхоорондын байдалые һайжаруулхын тула бии байһан нэгэн шухала эрхэ нүхэсэл мүн гэжэ хоёр Правительство батаар этигэн мэдүүлнэ. Энэ зорилгые туйлахын тула тон ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаха хэрэгтэй, уласхоорондын худалдаа наймаае, экономическа харилсан ажаллалгые шадаал һаа ехэ болгохо, уласхоорондын экономическа харилсаануудта али бүхы харшалалга хизаарлалтануудые үгы болгохо, мүн тэрэшэлэн нэгэ зарим наһануудай экономическа хүгжэлтэдэ һаад түбэг ушаруулдаг ябадалые болиулха шухала гэжэ хоёр Правительство хэлсэбэ. Культурын ба наукын талаар элдэб холбоо барисаае, харилсан ажаллалгые ехэдхэхэ гээшэ мүн энэ талаар шухала баримта болоно гэжэ хоёр Правительство тоолоно. Мүн энээнтэй хамта, дулдыданги территоринуудые сүлөөтэй болгохо ябадалые тэдэнэр саашадаа дэмжэхэ байна. Энэ хэрэгтэ Нэгэдэмэл Наһануудай Организаци шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Хүгжэнги ба гээгдэнги оронуудай хоорондо байһан тон ехэ илгаанууд мүнөө үеын эгээн шухала асуудал болоно, энэ асуудалые шиидхэхын тула бусад гүрэнүүд гээгдэнги оронуудта туһа хүргэхэ талаар, эгээн түрүүшээр уласхоорондын үргэн ехэ хамтын дэмжэлгэ үзүүлхэ тушаа зохихо ёһоной ябуулга хэхэ шухала гэжэ хоёр Правительство хэлсэбэ.

Нэгэдэмэл Наһануудай Организаци дотор һулаар хүгжэнги һалбаринуудай талаар экономическа ба техническэ туһаламжа хүргэхын тула үргэн ехэ ба үрэ ехэтэй хэмжээнүүд абтаха зэргэтэй, энээниие тэдэнэр саашадаа туйлаха байна. Һулаар хүгжэнги оронуудай экономикые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үзүүлэгдэһэн туһаламжа ба харилсан ажаллалга ямаршье политическэ гү, али сэрэгэй баадхалгүйгөөр хэгдэхэ ёһотой гэжэ хоёр Правительство тоолоно.

Эб найрамдалда дуратайгаар ба эдэбхитэйгээр харилсан ажаллажа энхэ амгаланаар зэргэ оршон байха политикые баримталха байһанаа хоёр ороной Правительствонууд баһа дахяад баталан хэлэнэ. Иигэжэ оршон байлга гээшэ өөрын эрхэтэй, бэеэ даанги байха, газар дайдын ойроо хүртэшэгүй байха, бэе бэедээ добтололсохогүй, адли тэгшэ эрхэтэй байха, бэе бэеэ хүндэлхэ ба дотоодын хэрэгүүдтэ оролсохогүй гэһэн ёһо гуримуудта түшэглэдэг. Энэ политика һүүлэй жэлнүүдтэ уласхоорондын хүгжэлтын үндэһөөр бии болоһон байна, энэ хадаа олониитын-экономическа ба политическэ системэнүүдтэ байһан илгаануудһаа дулдыдангүйгөөр оронуудай хоорондо али бүхы харилсан ажаллалгые саашадань хүгжөөхэ ба үргэдхэхэ эгээн хүсэтэй зэбсэг болоно.

II

Хөөрэлдөөнүүдэй үедэ хоёр ороной хоорондохи харилсаанууд онсо анхаралтайгаар хаража үзэгдэбэ. Эдэ харилсаанууд СССР-эй ба ФНРЮ-гэй Правительствонуудай 1955 оной июниин 2-то гаргаһан Декларациин үндэһөөр ябуулагдадаг, тэрээн дотор баримталан абтаһан ёһо гуримууд али бүхы талаараа хани ёһоор харилсан ажаллаха үндэһэ һуури бии болгоо, тиихэ зуураа эб найрамдалай ба уласхоорондын харилсан ажаллалгын аша туһада ехэхэн үүргэ дүүргэбэ гэжэ тон һайшаалтайгаар тэмдэглэгдэбэ.

Хоёр талаһаа гаргагдаһан хүсэл оролдолгын ашаар энэ Декларацяар хараалагдаһан договорно хэрэгые гуримшуулха талаар нилээд ехэ үрэ дүнгүүд туйлагдаба.

Үгэли абалиин талаар байһан тоосоон амжалтатайгаар шиидхэгдэбэ гэжэ зааха зуураа, урдань ябуулагдажа байһан экономическа харилсаануудые һэргээхэ ба али алиндаа аша туһатайгаар экономическа харилсан ажаллалга хүгжөөхэ ябадалые хүнгэдхэбэ гэжэ хоёр Правительствонууд һайшаан тэмдэглэнэ. Энээнтэй дашарамдуулан эд бараагаа андалдан абалсаха ябадал гуримшуулагдаба, удаан болзороор мүнгэ урьһалха ба инвестиционно хэлсээнүүд, научно-техническэ харилсан ажаллалга тухай хэлсээн, атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар харилсан ажаллаха тухай хэлсээн баталагдаба.

Соёл культурын талаар ашатай һайн холбоо байгуулха зам нээжэ үгэһэн культурна конвенци баталагдаба.

Информационно албанай талаар хэлсээн туйлагдаһан байна.

Эб найрамдалай ба социализмын хараа бодолые баримталдаг хоёр ороной харилсан ажаллалга гээшэ тэдэнэй хоорондохи хани ёһоной харилсаае али бүхы талаарнь ашатай һайнаар үргэдхэхэ тон ехэ арга боломжо олгоно гэжэ советско-югославска политическэ ба бусадшье харилсаануудые хүсэд дүүрэнээр гуримшуулһан ушар, тэрээн дээрэһээ туйлагдаһан үрэ дүнгүүд элеэр харуулба. Энэ харилсан ажаллалга хадаа бэеэ даанхай байдал, тэгшэ эрхэ ба дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахагүй гэһэн Белградска Декларациин ёһо гуримуудые, али али талаһаа хүндэлжэ байһан дээрэһээ үндэһэлдэг. Иимэ харилсан ажаллалгые дэлхэйн бүри олон оронууд ба правительствонууд хэрэг дээрэнь бэелүүлдэг боложо байна.

Өөһэдынгөө хоорондохи харилсан ажаллалга тухай хаража үзэхэ һайшаалтай арга боломжо хэлсээнүүдэй үедэ хоёр правительствода олдоһон байна. Хэн хэндээ хабаатай политическэ ба бусадшье асуудалнуудаар өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые уулзуулжа, саг сагтань һанамжануудаа хэлсэжэ байха хүсэлтэй байһан тухайгаа хоёр Правительство мэдүүлнэ.

Экономическа холбоо барисаагаа, худалдаа наймаагаа үргэдхэхэ асуудалаар зохихо арга боломжо бии гэжэ харагдаад, мүн энээгээршье хэлсээ туйлагдаба. Тиихэ зуураа, удаан болзорой экономическа хэлсээ баталхада, үлэмжэ туһатай гэжэ онсо тэмдэглэгдэбэ.

Научна талаар харилсан ажаллалгые үргэдхэхэ, эрдэмтэдээ, мэргэжэлтэдээ, студентнэрээ эльгээлсэжэ байха, научна литература абалсаха гэжэ шиидхэгдэбэ.

Тусхай баталагдаһан культурна конвенциин үндэһөөр культурна талаар харилсан ажаллалгын юрэнхы түсэбүүд зохёогдохо байна.

Хоёр ороной гражданин байжа болохо тухай һаяхан баталагдаһан конвенци тон шухала удхашанартай гэжэ хоёр Правительство тоолоно. Энэ хадаа хоёр ороной хоорондохи харилсаае гуримшуулха талаар хэгдэһэн ехэхэн хэрэг мүн. Энэ конвенциие хүсэндэнь оруулха ябадалые хүнгэдхэхын тула тэдэнэр бүхы шадалаараа оролдохо байна.

Социалистическэ дүй дүршэлөө андалдан абалсаха, өөһэдынгөө һанамжануудые мэдэлсэхэ зорилготойгоор политическэ, олониитын ба профессиональна организацинуудай энээнэй урда тээ бии болгоһон холбоо барисаа амжалтатайгаар хүгжэжэ, ашатай һайн үрэ дүнгүүдые үгэбэ гэжэ хараадаа абаха зуураа, али алиндаа туһатай иимэ холбоо барисаае саашадань түргэдхэхэ ба хүнгэдхэхэ шухала гэжэ хоёр Правительство хэлсэбэ.

Эдэ хэлсээнүүдэй үедэ хаража үзэгдэһэн асуудалнуудаар ашатай үрэтэйгөөр һанамжануудаа хэлсэһэн ушар юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, Республикын Президент Иосип Броз Тито түрүүтэй ФНРЮ-гэй Правительственна делегациин Советскэ Союзда ерэлгэ хоёр оронойнгоо арадуудай аша туһын тулада. эб найрамдалые ба социализмын хэрэгые улам бэхижүүлхын тулада СССР-эй ба ФНРЮ-гэй арадуудай хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбооe хүгжөөхэ шэнэ шухала шата болоно гэжэ СССР-эй Правительство ба ФНРЮ-гэй Правительство тоолоно.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительствын нэрэһээ ***Н. А. БУЛГАНИН***

Югославиин Арадай Федеративна Республикын Правительствын нэрэһээ ***И. БРОЗ ТИТО***

Москва, 1956 оной июниин 20.

Югославиин коммунистнуудай Союзай болон Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хоорондохи харилсаанууд тухай

ДЕКЛАРАЦИ

ФНРЮ-гэй Правительствын делегациин 1956 оной июниин 1-һээ 23 хүрэтэр Советскэ Союзда албан хэрэгээр ерээд байха үедэнь Югославиин коммунистнуудай Союзай ба Югославиин ажалша арадай Социалистическэ Союзай түлөөлэгшэд—СКЮ-гэй Генеральна Секретарь Иосип Броз Тито, СКЮ-гэй ЦК-гэй гүйсэдхэхэ комитедэй секретарь Эдвард Кардель, СКЮ-гэй ЦК-гэй гэшүүд Яков Блажевич, Велько Мичунович, Коча Попович, Миялко Тодорович, тэрэшэлэн КПСС-эй түлөөлэгшэд—КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, В. М. Молотов, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүдэй кандидат Д. Т. Шепилов гэгшэд СКЮ-гэй болон КПСС-эй хоорондын харилсаанууд, хани холбоон тухайда нүхэрэй гуримаар, үнэн сэдьхэлэй хөөрэлдөөнүүдые хээ.

Эдэ хөөрэлдөөнүүдэй үедэ иигэжэ хэлсэһэн байна гэбэл:

1. 1955 оной июниин 2-ой Белградска деклараци дотор социалистическэ хоёр ороной хоорондын харилсаануудта таараха һайн һуури табигдаад, тэрээн соо соносхогдоһон гол ёһонууд энэ хоёр ороной хоорондын харилсаа холбоондо улам үргэн ехээр хэрэглэгдэдэг боложо байнхай.

2. Белградска декларациин һүүлээр хоёр ороной хоорондо хангагдаһан харилсаа холбоон ба юрэнхы хүгжэлтэ, тэрэшэлэн эдэ оронуудтахи арадуудай политическэ болон бусад ниитын организацинуудай холбоо барисаан КПСС-эй ба СКЮ-гэй хоорондо харилсаа холбоо тогтоохо таатай зохид политическэ эрхэ байдал хангаа.

Дээрэ дурсагдаһан ушарые үндэһэ болгон, мүнөөнэй социалистическэ хүдэлөөнэй хүгжэжэ байгаа эрхэ байдалые хараадаа абажа, мүн марксизм-ленинизмын интернационалистическэ гол ёһонуудые хүтэлбэри болгон, СКЮ-гэй ба КПСС-эй делегацинууд иигэжэ хэлсээ: манай социалистическэ оронуудай улам бэхижэлгын ба хүгжэн һалбаралгын аша туһада харилсаа холбоо хангаха зорилгоор, социализмын мүнөөнэй хүгжэлтэдэ хамаатай олохон асуудалнуудаар уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ харилсаа холбоотой байхын тула, тэрэшэлэн ниитын ба политическэ байгуулалтынгаа илгаануудһаа дулдыдангүй бүхы дэлхэйн арадуудай амгалан ёһоор зэргэ оршон хүгжэхэ ба хоорондоо харилсаа холбоо мандуулхынь тула, мүн арадуудай эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанһан байдалай аша туһада зорюулжа хоёр партиин хоорондохи мүнөөнэй холбоо барисаае саашадань үргэлжэлүүлээ һаа, хүгжөөгөө һаа һайн, тиигэхэ шухала гэжэ ойлголсоо.

Гэхэтэй хамта, засаг түрэеэ хүдэлмэришэн ангиин барижа байдаг, тэрэшэлэн оронууд дотороо түгэс социалистическэ общество байгуулха, хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэ ба бата бэхи эб найрамдал хангаха хэрэгые өөһэдынгөө уг зорилго болгон табидаг эдэ оронуудай хүтэлбэрилхы партинуудай—КПСС-эй, СКЮ-гэй хоорондын холбоо барисаанай ба харилсаа холбооной саашанхи хүгжэлтэнь СССР-эй болон ФНРЮ-гэй хоорондын саашанхи харилсаа холбооe хүгжөөхэ ябадалда, Югославиин ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондын бата хани барисаае улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһа хүртэхэнь дамжаггүй гэжэ хоёр партиин түлөөлэгшэд хараадаа абана.

3. Ондо ондоо оронууд дотор ба оршон байдалда социалистическэ хүгжэлтын замууд ондо ондоо байха гэһэн, социализмын хүгжэхэ формонуудай олон янза байдагынь тэрэнэй хүгжэлтэдэ туһа хүргэхэ гэһэн хараа бодол баримталжа, социалистическэ хүгжэлтын замууд ба формонуудые тодорхойлхо хэрэгтэ өөрынгөө һанал бодол баадхаха гэһэн али бүхы забдалгые хоёр талын буруушааха байһые хараадаа абажа, хоёр талынхид болбол дээрэ дурсагдаһан харилсаа холбоомнай үнэхөөрөө һайн дуранай, тэгшэ эрхын үндэһөөр, эбтэй эетэйгээр шүүмжэлэн тэмдэглэлсэлгын, манай партинуудай хоорондын арсалдаатай асуудалнуудаар һанал бодолнуудаа нүхэрэй гуримаар хэлэжэ ойлголсолгын үндэһөөр тоггоогдохо ёһотой гэжэ ойлголсоо.

4. СКЮ-гэй ба КПСС-эй хоорондын харилсаа холбоон дурсагдаһан ушарнуудые үндэһэ болгон, түбхын түрүүндэ хоёр ороной социалистическэ байгуулалтын түхэл формонууд ба арга методүүдтэй бүхы талаарнь харилсан танилсаха зэргээр, социалистическэ байгуулалтын хүгжэхэ ба социалистическэ ухаан бодолой урагшаа дабшахын тулада шухала асуудалнуудаар, тэрэшэлэн эб найрамдалда хамаатай, арадуудай дүтэлэлсэхэ ба харилсаха ябадалда, хүн түрэлтэнэй юрэнхы дэбжэлтэдэ хамаатай асуудалнуудаар дүй дүршэлөө, һанал бодолоо һаадгүй сүлөөтэйгөөр, нүхэрэй гуримаар харилсан абалсаха зэргээр хүгжэхэ байна.

5. Дэлхэйн мүнөөнэй байдал материальна ба ой ухаанай талаар шэнэдхэгдэн хубилаад, социализмын хүсэнэй айхабтар ехээр ургажа, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй дэбжэн бадаржа, мүнөөнэй уласхоорондын хүгжэлтэдэхи тодорхой асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ хүдэлмэришэн ангиин дүүргэдэг үүргын улам ургажа байһан ябадал уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй урда хэдэ хэдэн ехэ зорилгонуудые табина. Энээн дээрэһээ харахада, мүнөөнэй дэлхэйдэхи хүгжэлтын үзэгдэлнүүдые, материальна ба ниитын гол эрхэ нүхэсэлнүүд болон забдалга эрмэлзэлгые научна ёһоор шэнжэлхэ шухала байна. Тиимэһээ, марксизм-ленинизмын гол ёһонуудые хүтэлбэри болгожо (өөһэдын харилсаануудай, мүн уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй талааршье) хоорондын харилсаа холбооe, социалистическэ шэнжэлхы ухаан бодолой талаар һаналаа хэлсэхэ ябадалые бүхы аргаар дэмжэн урмашуулха гэжэ хэлсэгдээ.

6. СКЮ-гэй ба КПСС-эй хоорондын харилсаа холбооной тодорхой формонууд тушаа делегацинууд иигэжэ ойлголсоо гэбэл: хоорондоо харилсаха, бэшэг

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

Югославиин коммунистнуудай Союзай болон Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хоорондохи харилсаанууд тухай

ДЕКЛАРАЦИ

(Түгэсхэл)

ябалсаха ба һанал бодолоо үгөөрөө найруулан хэлэхэ зэргээр, делегацинуудые, материалнуудые, ном һударинуудые эльгээлсэхэ зэргээр, тэрэшэлэн ниитэдэ хамаатай шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тула партинуудай ажал-ябуулагшадай уулзалгануудые шухала болоһон ушартань эмхидхэхэ зэргээр, мүн баһа нүхэрэй гуримаар тодорхой дискусси хэхэ бүхы формонуудые хэрэглэхэ зэргээр тиимэ харилсаа холбоон бэелүүлэгдэжэ болохо байна.

7. Хоёр талын иимэ харилсаа холбоое коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй ондоо партинуудтай, тэрэшэлэн социалистическэ ба дэлхэйдэхи прогрессивнэ хүдэлөөнтэй холбоо барисаа хэхэ ябадалай гол хубинь болоно гэжэ, КПСС-эй ба СКЮ-гэй түлөөлэгшэд тоолоно.

8. Бата бэхи эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай түлөө, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй аша туһада прогрессивнэ, эб найрамдал хүсэдэг бүхы хүсэнүүдэй үргэн харилсаа холбоотой байхань шухала гэжэ, энэ ушар бүхы дэлхэй дээрэ тон олон янзын формотойгоор, улам ехээр үзэгдэжэ байна гэжэ КПСС ба СКЮ багсаан тоолоно. Энэ харилсаа холбоон—мүнөөнэй уласхоорондын хүгжэлтэдэхи шухала зүйлнүүдэй нэгэн болоно. Иимэ холбоон тэгшэ эрхэтэйгээр, үнэн зүрхэнһөө, демократическа ёһоор ба дэлхэйн олониитэ зоной һанал бодолдо хүрэжэ шадахаар байха ёһотой. Иимэ холбоон бүгэдэндэ шухала элдэб асуудалнуудаар танилсаха ба зүбшэхэ ябадалда туһалха, алишье талынгаа хараа бодолые тэсэмгэйгээр тайлбарилгын үндэһөөр үгэеэ ойлголсохо ябадалда туһа хүргэхэ ёһотой. Гэхэтэй хамта, тиимэ харилсаа холбоондо хабаадаһан тала бүхэн өөрынгөө хүгжэлтын эрхэ байдалай талаар, өөрынгөө хүсэдэг юрэнхы прогрессивнэ зорилготой зохилдуулан һаадгүйгөөр ябуулга хэжэ шадаха байһаниинь элитэ.

***

ФНРЮ-гэй ба Советскэ Союзай хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнүүдэй хоорондын харилсаа холбоон дурсагдаһан гол ёһонуудые, янза формонуудые үндэһэ болгожо, тэндэхи арадуудай аша туһада, тэдэ оронуудтахи социалистическэ байгуулалтын аша туһада алба хэхэ байха гэжэ СКЮ-гэй ба КПСС-эй түлөөлэгшэд этигэнхэй байна. Тиин дэлхэйдэхи социалистическэ ба бусад прогрессивнэ хүдэлөөнүүдэй хоорондоо ойротон дүтэлхэ хэрэгтэнь туһа нэмэри хэнэбди гэжэ, энэмнай бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандуулгын хэрэгтэ, хүн түрэлтэнэй ниитэ дэбжэлтын хэрэгтэ туһа хүргэхэ гэжэ эдэнэр этигэнэ.

СКЮ-гэй Центральна Комитедэй нэрэһээ Генеральна Секретарь
ИОСИП БРОЗ ТИТО

КПСС-эй Центральна Комитедэй нэрэһээ Нэгэдэхи Секретарь
Н. ХРУЩЕВ.

Москва, 1956 оной июниин 20

ФНРЮ-гэй Президент нүхэр Иосип Броз Тито Москваһаа мордобо

ФНРЮ-гэй Президент Маршал Иосип Броз Тито болон Югославиин гүрэнэй бусад ажал-ябуулагшад Москваһаа Киев ошохоёо тусгаар поездоор июниин 20-ной үдэр гараба. Тэндэһээ Румынска Арадай Республика ошохо юм.

Хүндэтэ айлшадые Москвагай ажалшад хани халуунаар үдэшөө. Олон зуу мянган москвагайхид Киевскэ вокзал тээшэ ошоһон, столицын үйлсэнүүдтэ сэсэгүүдые баринхай гараа.

Москвагайхид нээмэл машинада һуугаад вокзал тээшэ ошожо ябаһан Иосип Броз Титые, К. Е. Ворошиловые, мүн Югославиин гүрэнэй бусад хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадые, Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдые нэрьемэ альга ташалгаар, «Ура» хашхаралгаар амаршалаа.

Вокзал шадарай талмай дээрэ олон мянган хүнүүд суглараа. Айлшадай ба үдэшэгшэдэй һууһан автомашинануудай харагдахада эндэ мүн нэрьемэ альга ташалга болоо.

Киевскэ вокзал Югославиин Арадай Федеративна Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэгдэһэн байгаа. Перрон дээрэ Московско гарнизоной сэрэгшэдһээ хүндэлэлэй харуул табигдаа.

ФНРЮ-гэй Президент Маршал Иосип Броз Титые үдэшэхын тулада СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, нүхэд Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, Н. А. Мухитдинов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн А. А. Андреев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо В. В. Мацкевич, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, СССР-эй Министрнүүд, Советскэ Армиин маршалнууд, генералнууд ба офицернүүд, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин орлогшо А. Ф. Горкин, Моссоведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Н. И. Бобровников, СССР-эй Верховно Соведэй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүд, ниитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, наукын ба культурын ажал-ябуулагшад, хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд ерээ. ФНРЮ-һээ СССР-тэ байдаг Посольствын дипломатическа состав, Москвада түлөөлэгдэһэн посольствонууд ба миссинүүдэй толгойлогшонор, хариин гүрэнүүдэй сэрэгэй, далайн сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй атташенүүд вокзал дээрэ байлсаа.

Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд Президент Броз Титотэй болон Югославиин бусад нүхэдтэй гараа барилсаба. Хүндэтэ харуулай начальник ФНРЮ-гэй Президентдэ рапорт үгөө. Югославиин ба Советскэ Союзай Гүрэнэй гимннүүд зэдэлнэ. ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Тито ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов хүндэлэлэй харуулай урдуур гараа.

Нүхэр Иосип Броз Тито микрофоной үмэнэ үгэ хэлэбэ:

Столица Москвагай гражданинууд!

Бидэ эндэ үзэһэн хараһан бүхы юумэеэ тон элеэр һанан Югославия бусахамнай.

Эндэ ерээд байһан бүхы үе соомнай бидэндэ хани халуунаар, үнэн зүрхэнһөө хандаһанайтнай түлөө бүхы делегациингаа зүгһөө таанадта ехэ баясхалан хүргэнэб.

Югославида хани халуунаар хандажа байдагайнь түлөө хаанашье ажаһуугаа һаань бүхы ажалшадта, советскэ бүхы арадта эндэһээ баясхалан хүргэнэб. Зохёон байгуулхы хүдэлмэридөө саашадаа амжалта туйлахыень Советскэ Союзай ажалшадта хүсэнэб.

Агуухэ Советскэ Союз мандаха болтогой!

Советскэ Союзай ба Югославиин арадуудай хоорондохи хани барисаан мандаха болтогой!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой!

ФНРЮ-гэй Президентын түгэсхэлэй үгые перрон дээрэ сугларагшад үни удаан альга ташалгаар угтаа. Үхибүүд нүхэр Иосип Броз Титодэ, Союзна гүйсэдхэхэ вечын Түрүүлэгшын орлогшо Эдвард Кардельдэ, гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг Гүрэнэй секретарь Коча Поповичто ба тэрэнэй һамганда, Союзна гүйсэдхэхэ вечын гэшүүн Миялко Тодоровичто, Хорватиин Арадай Республикын Гүйсэдхэхэ вечын Түрүүлэгшэ Яков Блажевичтэ болон Президенттэй хамта ябалсаһан бусад хүнүүдтэ гоё һайхан ехэ баглаа сэсэгүүдые барюулаа.

ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Тито болон тэрээнтэй ябалсаһан Югославиин гүрэнэй ажал-ябуулагшад вагонууд тээшэ ябаба. Пионернүүд «Эй, минии Адриатическа далай» гэжэ югославска арадай дуу дуулаа.

Поезд үдэрэй 3 часта перронһоо хүдэлжэ ябаба. Нүхэр Иосип Броз Тито болон тэрээнтэй хамта ябаһан хүнүүд гараараа даллана.

Югославска правительственна делегацитай хамта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. М. Пегов, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, СССР-һээ ФНРЮ-дэ байдаг Посол Н. П. Фирюбин, армиин генерал А. И. Антонов, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Л. Ф. Ильичев, СССР-эй МИД-эй Протокольно таһагые даагша Ф. Ф. Молочков, СССР-эй МИД-эй Европейскэ 5-дахи таһагые даагша К. Д. Левычкин Киев ошолдохоо мордолсоо.

ФНРЮ-һээ СССР-тэ байдаг Посол Велько Мичунович, Югославиһаа СССР-тэ байдаг Посольствын советник Филипп Бабич, Югославиһаа СССР-тэ байдаг сэрэгэй ба агаарай сэрэгэй атташе Богдан Мамула мүн Киев ошолдохоор мордолсоо.

(ТАСС).

Советско-югославска документнүүдтэ гар табилга

ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Титын гүрэнэй хэрэгээр Советскэ Союзда ерэһэнтэй дашарамдуулан, июниин 20-до, Кремлиин Ехэ Ордон соо үнэн сэдьхэлэй ба хани барисаанай оршон байдалда Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай, Югославиин Арадай Федеративна Республикын правительствонуудай хамтын мэдүүлгэдэ гар табигдаа. Хамтын мэдүүлгэдэ Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительствын нэрэһээ Н. А. Булганин, Югославиин Арадай Федеративна Республикын Правительствын нэрэһээ И. Броз Тито гар табяа.

Тэрэшэлэн Югославиин коммунистнуудай Союзай, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хоорондын харилсаанууд тухай Декларацида гар табигдаа. Тус Декларацида Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь Н. С. Хрущев, Югославиин коммунистнуудай Союзай Генеральна Секретарь И. Броз Тито гар табиба.

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Иосип Броз Титотэй хани ёһоор гараа барилсаа. Мүн Советскэ Союзай ба Югославиин бусад хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад гараа барилсаба.

Советско-югославска документнүүдтэ гар табиха үедэ советскэ талаһаа К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, Н. А. Мухитдинов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо В. В. Мацкевич, СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов, Авиационно промышленностиин Министр П. В. Дементьев болон бусад байлсаа.

Документнүүдтэ гар табиха үедэ югославска талаһаа Союзна гүйсэдхэхэ вечын Түрүүлэгшын орлогшо Эдвард Кардель, Гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ Гүрэнэй Секретарь Коча Попович, Союзна гүйсэдхэхэ вечын гэшүүн Миялко Тодорович, Хорватиин Арадай Республикын гүйсэдхэхэ вечын Түрүүлэгшэ Яков Блажевич, югославска правительствын бусад гэшүүд байлсаа.

Советско-югославска документнүүдтэ гар табиха үедэ ФНРЮ-һээ Советскэ Союзда байдаг Посол Велько Мичунович, СССР-һээ Югославида байдаг Посол Н. П. Фирюбин, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Л. Ф. Ильичев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Протоколой начальник Е. А. Тарабрин, СССР-эй МИД-эй 5-дахи Европейскэ таһаг даагшын тушаалые саг зуура дүүргэгшэ К. Д. Левычкин, советскэ ба югославска хэблэлэй, мүн бусад оронуудай хэблэлэй түлөөлэгшэд байлсаа.

(ТАСС).

Ахадүү ёһоной хани барисаата бэлэгүүд

Югославиин Арадай Федеративна Республикын Правительственна делегациин Советскэ Союзда ерээд байха үедэнь Советскэ Правительство СССР-эй арадуудай үмэнэһөө Югославиин арадуудта бэлэг болгон тарялангай ажахынуудта 7.500 гектар газар элдүүрилхэ типовой машинно-тракторна станциин түхеэрэлгэ, тэрэ тоодо 65 трактор, таряа хадаха 35 комбайн, кукуруза хуряаха 32 комбайн ба бусад машинын түхеэрэлгэ үгөө.

Советскэ Правительство ФНРЮ-гэй Президент нүхэр Иосип Броз Титодэ мүн баһа бэлэг болгон пассажирска «ИЛ-14» самолёт үгэбэ.

Белградай зондо москвагайхидай бэлэг

Июниин 20-до ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Н. И. Бобровников Югославиин Арадай Федеративна Республикын Президент нүхэр Иосип Броз Титодэ ошожо уулзаба.

Н. И. Бобровников москвагайхидта зорюулжа бүтээһэн бэлэгэйнь — 1-дэхи Хорошевскэ үйлсэдэ нээгдэһэн хүүгэдэй садта үгэһэн түхеэрэлгын түлөө нүхэр Титодэ баясхалан хүргөө. 500 һууритай кинотеатрын түгэс түхеэрэлгые Белградай зондо бэлэг болгон москвагайхид эльгээхэнь гэжэ нүхэр Бобровников мэдээсээ.

(ТАСС).

Президент Титые Украинын столицынхид угтаба

КИЕВ, июниин 21. (ТАСС). ФНРЮ-гэй Президент нүхэр Иосип Броз Титые болон тэрээнтэй хамта ябагшадые Украинын столицынхид тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Айлшадые угтахын тулада Украинска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. С. Коротченко, Украинын КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. И. Кириченко, Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Т. Кальченко болон албан тушаалта бусад хүнүүд, наукын ба культурын ажал-ябуулагшад, хэблэлэй түлөөлэгшэд вокзал дээрэ ерээ.

Тусгаар поезд баярай маршын аялган доро перрондо дүтэлжэ ерэбэ. Нүхэр Иосип Броз Тито болон тэрээнтэй хамта ябалсаһан ФНРЮ-гэй гүрэнэй ажал-ябуулагшад вагонһоо гараба. Украинын Коммунистическэ партиин ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд Президент Иосип Броз Титодэ ба тэрээнтэй хамта ябагшадта ошожо хани халуунаар гараа барилсаба. Пионернүүд айлшадта баглаа сэсэгүүдые барюулба. Хүндэлэлэй харуулай начальник Президентдэ рапорт үгөө. Югославиин, Советскэ Союзай ба Украинска ССР-эй гүрэнэй гимннүүд зэдэлнэ.

Украинска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. С. Коротченко вокзалай балкон дээрэһээ үгэ хэлэбэ.

Удаань ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Тито үгэ хэлээ.

Президентын хэлэһэн үгэ нэрьемэ альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ таһалдуулагдаһан байна.

Митинг дүүрэбэ. Югославска айлшадай байха байра тээшээ ошоһон бүхы замдань Украинын столицын олон зуу мянган ажаһуугшад халуунаар амаршалаа.

СССР-эй Оборонын Министр, Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуковта „Свобода" гэжэ югославска дээдэ зэргын орден барюулагдаба

Июниин 20-до, Кремль дотор Югославиин Арадай Федеративна Республикын Президент Иосип Броз Тито «Свобода» гэжэ югославска дээдэ зэргын ордениие СССР-эй Оборонын Министр Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуковта дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ онсо ехэ габьяа гаргаһанайнь түлөө барюулаа.

Орден барюулха зуураа, Иосип Броз Тито иигэжэ хэлэбэ: дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ илалта туйлаха хэрэгтэ онсо ехэ габьяа гаргаһанайнь түлөө советскэ полководецто сэрэгэй шэн габьяагай дээдэ зэргын энэ тэмдэг хайра барюулагдахань.

Орден абаха зуураа, Г. К. Жуков иигэжэ хэлээ:

Югославиин сэрэгэй дээдэ зэргын орденоор — «Свобода» гэжэ орденоор намайе шагнаһанайтнай түлөө нүхэр Президент, Танда үнэн сэдьхэлэй баясхалан хүргэхыемни зүбшөөрыт.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ германска фашистска зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн, Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй ба Югославиин Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй хамтадаа тэмсэхэ үедэнь Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй гаргаһан асари ехэ габьяануудые мэдэрэлгэ мүн гэжэ энэ дээдэ шагнал хайрые тоолоноб.

Советскэ ба югославска арадууд эб найрамдалай, социализмын түлөө, бүхы хүн түрэлтэнэй эрхим һайн ерээдүйн байдалай түлөө тэмсэлдэ түрэл ахадүүнэртэл адляар хододоо суггаа урагшаа дабшаха гэжэ би этигэнэб.

СССР-эй ба ФНРЮ-гэй арадууд эб найрамдал, сахиха, бэхижүүлхын тулада хүсэеэ гамнахагүй, эб найрамдалай хэрэгые зэсэтэнь хүрэтэр аршалан хамгаалхаар хүсэд шиидэнхэй байна. Манай арадууд саашадаашье гар тарһаа барилсан хамта ябаха гэжэ, манда дайнай баадхагдаад байгаа һаань — арадуудай хоорондын эб этэ байдалые эбдэгшэдтэ шанга харюу үгэхэл байха гэжэ этигэнэб.

Танда ехэ баясхалан хүргэнэб.

***

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Суворовой нэгэдэхи зэргын ордениие Югославиин Арадай Федеративна Республикын национальна оборонын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретарь — армиин генерал Иван Гошнякта барюулхынь тула Югославиин Арадай Федеративна Республикын Президент Иосип Броз Титодэ үгөө. Иван Гошняк дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ габьяа гаргаһанай, дайшалхы харилсаа холбоо хангаһанайнгаа түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Суворовой нэгэдэхи зэргын орденоор шагнагдаа.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ шухала нүхэсэлнүүд

1956—1960 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула промышленностиин бүхы һалбаринуудта ажалай бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ гээшэ угаа шухала байна гэжэ партиин XX съездын Директивэнүүд соо заагдаһан байгаа.

Шэнэ табанжэлдэ промышленностьдахи ажалай бүтээсэ 50 процентһээ бага бэшээр, түмэр замай транспортда — 34 процент дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдана. Хэрбээ үйлэдбэридэ шэнэ техникэ нэбтэрүүлээд, хуушан технологие орёо нарин технологёор һэлгээд, түхеэрэлгые зүбөөр ашаглаад, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдые бэлэдхээд байбал промышленность болон транспортын предприятинуудтахи ажалай бүтээсын ехээр дээшэлхэ байһаниинь элитэ.

Манай республикын промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумһээ хойшо ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлээ. Саг үргэлжэ түсэбһөө гадуур продукци үгэдэг предприятинуудай олошорхотой хамта ажалай новаторнууд мүн лэ олошороо. Гэхэ зуура, промышленна предприятинууд болон транспортда бии байгаа үшөөл нилээд ехэ арга боломжо хэрэглэгдэнэгүй. Энээниие иимэ жэшээ эли тодоор гэршэлэн харуулха байна. Жэшээнь, олон тоото хүдэлмэришэд үйлэдбэриин новаторнууд болон түрүүшүүлтэй адли эрхэ байдалда, адли станогуудта ажалладаг аад, ажалай тон бага бүтээсэ туйлана. Энэ баримта хадаа промышленность болон транспортын бүхы һалбаринуудта угаа ехэ резервын бии байһые гэршэлэн харуулна.

Мүнөө промышленна предприяти бүхэн бии байгаа түхеэрэлгэнүүдээ шадаал һаа һайнаар ашаглахын, продукциин өөрынь үные химдаруулхын түлөө тэмсэжэ байна. Предприятинууд урдаа табигдаһан энэ зорилгоёо яажа туйланаб гэхэдэ, эдэнэр хүдэлмэриин сагые гамтайгаар хэрэглэдэг, түхеэрэлгэнүүдые бүхы хүсөөрнь хэрэглэдэг болоһон байна.

Мүрысөөндэ саг үргэлжэ түрүүлдэг, ажалаараа жэшээ харуулдаг түрүү хүдэлмэришэд Улан-Удэ городой предприятинуудташье нилээд олон юм. Түрүү хүдэлмэришэд болон мастернууд, инженернүүд болон технигүүд элдэб түбэг бэрхэшээлнүүдые дабан гаража, шэнэ, түрүү арга методые ажалдаа хэрэглэнэ. Эдэ түрүүшүүлэй үүсхэл оролдолгые гамтайгаар дэмжэхэ, урмашуулха гээшэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинуудай арюун уялга болоно.

Түрүү хүдэлмэришэдэй, бригада болон цехүүдэй, тэрэшэлэн эрхим предприятинуудай ажалай түрүү арга методые шудалжа хэрэглэхэ гээшэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ мүн лэ бага бэшэ удхашанартай. Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые шудалха һургуулиин һайн талань юун бэ гэхэдэ, хүдэлмэришэд занятиин үедэ үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ ошожо, ажалтайнь сэхэ танилсадаг, түрүү технологёорнь һонирходог юм.

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй, партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон Улан-Удэ городой олохон предприятинууд түрүү дүй дүршэлые шудалха һургуулинуудые эмхидхээ. Сэмбын фабрикын, паровозо-вагонно заводой, Улан-Удэ станциин вагонно участогай, мүн бусадшье предприятинуудай дэргэдэ байгуулагдаһан дүй дүршэл шэнжэлхэ һургуулинуудта элдэб мэргэжэлтэй олон зуун хүдэлмэришэд һуралсажа, мэргэжэлээ дээшэлүүлээ.

Улан-Удэ станциин вагонно участогта эмхидхэгдэһэн дүй дүршэл шэнжэлхэ һургуулида энэ жэлдэ олон хүдэлмэришэдэй, тэрэ тоодо: слесарь-автоматчик нүхэр Телешевэй, автоконтрольно пунктын слесарьнууд Бабичук, Ивлев гэгшэдэй түрүү арга шудалагдаа. Һургуулида хабаадагшад түрүүшүүлэй дүй дүршэлтэй сэхэ станогойнь дэргэдэ танилсадаг байгаа. Түрүү дүй дүршэл шудалалгын аша үрэнь уданшьегүй харагдажа эхилээ һэн. Хэрбээ автоконтрольно пунктынхид январь һарада түсэбөө 102 процент дүүргэһэн байгаа һаа, февральһаа эхилжэ түсэбөө 120 гаран процент дүүргэдэг болоо.

Улан-Удэ станциин коллектив дүй дүршэл шэнжэлхэ һургуули эмхидхэжэ, поезднуудые түргэнөөр бүридхэлгын талаар нүхэр И. Е. Бородачевой дүй дүршэлтэй танилсаһан байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо поезднуудые бүридхэгшэдэй ажалайнь бүтээсэ нилээд дээшэлээ. Тэдэнэрэй апрель һарада туйлаһан ажалайнь бүтээсэ мартынхида орходоо 1,5 процентээр, майда—12 процентээр дээшэлээ. Станциин хүдэлмэришэд Шахматов, Савченко гэгшэд поезднуудые шэнэ методээр түргэнөөр бүридхэдэг болонхой.

Станциин стрелочнигүүд болон шэгнүүршэд түрүү дүй дүршэлые мүн лэ анхаралтайгаар шудална. Ахалагша стрелочнигүүд И. Южно, Н. Кудашов гэгшэд дүй дүршэлөө сугтаа ажалладаг нүхэдтөө дамжуулан үгэдэг. Эдэ нүхэдэй эдэбхитэй хүдэлмэриин ашаар стрелочнигүүдэй ажал хаа хаанагүй һайжараа. Урдань гээгдэгшэдэй тоодо ородог 12-дохи, 16-дахи стрелочнигүүдэй постнууд түрүү зэргэдэ гараа.

Станциин шэгнүүршэд нүхэр Вдовиной дүй дүршэлые шэнжэлэн үзэһэн байна. Энэ түрүү хүдэлмэришэн бочконуудые хоёр дабхарлан ашаалха арга зохёожо, жэл соо 90 гаран вагонуудые сүлөөлөө. Спиртые иимэ шэнэ аргаар ашаалдаг болоһонһоо хойшо 10 вагон бүхэнэй нэгэниинь сүлөөрдэг болоо.

Дээрэ дурсагдаһан баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлгын шухала байһые гэршэлэн харуулна.

Дүй дүршэлые бүхы талаһаань шэнжэлхын тулада һуралсалайнь программада экономикын асуудалнуудые заатагүй оруулалсаха шухала. Түхеэрэлгэнүүдые зүбөөр ашаглаха, инструмент, электроэнерги, материал болон бусад зүйлнүүдые алмаха тушаа асуудалнууд дүй дүршэл шэнжэлхэ һургуулинуудта зүбшэн хэлсэгдэхэ зэргэтэй.

Улан-Удэ городой түрүү предприятинуудта, тэрэ тоодо Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводто түрүү дүй дүршэл бүхы талаһаа зүбшэн хэлсэгдэнэ. Продукциин шанар һайжаруулха, материалнуудые алмаха, станогуудые зүбөөр ашаглаха гэхэ мэтэ асуудалнуудые бүлэг хүдэлмэришэд наринаар шалгаад, тусхай технологи зохёодог юм. Ажалай түрүү дүй дүршэлые бүхы талаһаань шэнжэлхэ, үйлэдбэридэ хэрэглэхэ гээшэ хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хамтаараа, аша үрэтэйгөөр ажаллалгын толотомо гэршэ мүн.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые саг үргэлжэ хэрэглэхэ гээшэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тушаа зургаадахи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ ехэ туһа нэмэри болохо байна. Тиимэһээ дүй дүршэл шудалха һургуулинуудта городой предприятинуудай хүдэлмэришэдые шадаал һаа олоор хабаадуулха гээшэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинуудай арюун уялга болоно.

М. Власьевский,
КПСС-эй Улан-Удын горкомой инструктор

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Саашадаа нооһо ехээр абадаг, бэлэдхэдэг болохо хэмжээнүүд тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Совет саашадаа нооһо ехээр абадаг ба бэлэдхэдэг болохо хэмжээнүүд тухай асуудал хаража үзөөд, орон дотор нооһо абалга арадай ажахын эрилтэһээ ехээр гээгдэжэ ябана гэжэ тэмдэглэбэ.

Хони бүри түргэнөөр үсхэбэрилхэ талаар колхозууд болон совхозуудта бии байгаа арга боломжо үшөөл дутуугаар ашаглагдана. Казахска ССР-эй, Грузинска ССР-эй, Белорусска ССР-эй, Сибириин областьнуудай, РСФСР-эй центральна болон баруун хойто областьнуудай ба бусад хэдэ хэдэн районуудай болон колхозуудта һүүлэй жэлнүүдэй туршада хониной тоо үсөөрһэн, нооһо абалга бага болоһон байна. Илангаяа Киргизскэ ССР-эй, Башкирска АССР-эй, Саратовска областиин ба зарим бусад республиканууд болон областьнуудай колхозууд ба машинно-тракторна станцинууд хони үсхэбэрилгэдэхи племенной хэрэгтэ анхаралаа һуларуулаа, хони искусственнаар ороондо оруулха хүдэлмэрие хангалтагүйгөөр эмхидхэнэ, нарин ба нарибтар нооһотой хонидые амжалтатайгаар үсхэбэрилхэ арга боломжын бии байһашье һаань, шэрүүбтэр ба үнэрхэдөө шэрүүн нооһотой хусануудые хэрэглэнэ.

Хони хангалтагүйгөөр эдеэлүүлдэгһээ ба харууһалһаиһаа, тэдээние олошоруулан үсхэбэрилхэ асуудалда зохихо анхаралай табигдадаггүйһөө боложо, олон колхозууд жэл бүри олон тоото түл дутуу ябана. Дунда Азиин ба Закавказиин колхозуудта, мүн РСФСР-эй хэдэ хэдэн областьнуудай колхозуудта 100 эхэ хонин бүриһөө түлэй абтаса он бага байна.

Хэдэ хэдэн областьнууд, хизаарнууд болон республикануудай советскэ ба хүдөө ажахын органууд, колхозуудай правленинүүд хонишодто, илангаяа холын бэлшээриин хонишодто культурна ажаһуудалай эрхэ нүхэсэл байгуулха тушаа хэмжээ абанагүй, хонишодые бэлэдхэлдэ зохихо анхарал хандуулнагүй. Хони үсхэбэрилгын гээгдэлгэ үшөө ургээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, ноһоной бэлэдхэлэй ба худалдан абалтын мүнөөнэй үнэ сэн хонин ажал саашань хүгжөөхэ талаар колхозуудые хүсэд урмашуулнагүй.

СССР-эй Министрнүүдэй Совет СССР-эй Хүдөө ажахын министерстводэ, республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, крайгүйсэдкомууд болон облгүйсэдкомуудта иигэжэ даалгаа:

хони үсхэбэрилгэдэ бии байгаа дутагдалнуудые усадхаха хэмжээ абаха, хүсэ ба зөөри эгээн бага гаргашалан хүдөө ажахын эдлэлэй гүриин газарай 100 гектар бүхэндэ ноһоо нилээд ехээр абадаг болохын тулада, хонин ажал хүгжөөхэ талаар СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ ургаадахи табанжэлэй түсэб тухай КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдээр тогтоогдоһон даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын тулада хони эдеэлүүлтые ба харууһалгые һайжаруулха;

сабшалан болон бэлшээри һайжаруулха, олон жэлэй ба нэгэ жэлэй ургаануудай һайн ургаса үгэдэг районуудта ногоо тарилгые үргэдхэхэ хэмжээнүүдые ойрын 2—3 жэлэй туршада бэелүүлхэ, хонидые бардамаар эдеэлүүлхэдэ хүрэхөөр жэл бүри һайн шанартай үбһэ, кукурузын силос, ногоон тэжээлнүүд болон тэжээлэй ороһо таряа бэлэдхэжэ байха, холын бэлшээриин районуудта нютагай эрхэ байдалые хараадаа абан, үбһэнэй страховой запасуудые зохихо хэмжээгээр байгуулха.

Холын бэлшээринүүдтэ ороһото культурануудые тарилгада колхозуудай хэрэглэжэ байһан талмайһаа ороһо тарян гүрэндэ уялгата ёһоор тушаагдахагүй гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтоогоо. Холын бэлшээриин участогуудта ороһото культурануудые таринжа ургуулха талаар машинно-тракторна болон машинно-малажалай станцинуудай хэһэн хүдэлмэриин түлөө натуральна түлбэри хадаа ороһото культурануудые ургуулхада хэгдэдэг хүдэлмэриин тогтоогдомол хэмжээгээр түлэгдэхэ ёһотой. Дурсагдаһан хүдэлмэри дүүргэһэнэй түлөө натуральна түлбэридэ оруулан ороһо тарянай орондо мяха ба ноһо зохихо соонь һэлгэн тушаахые колхозуудта зүбшөөрэгдэнхэй.

Үбэлэй бэлшээринүүд дээрэ үбһэнэй страховой гүрэнэй фондые 1956—1957 онуудай туршада зохихо хэмжээгээр байгуулха гэжэ РСФСР-эй, Казахска ССР-эй, Узбекскэ ССР-эй, Киргизскэ ССР-эй, Туркменскэ ССР-эй, Таджикска ССР-эй, Грузинска ССР-эй, Азербайджанска ССР-эй Министрнүүдэй Соведүүдтэ даалгагдаа. Ашаг шэмэ багатай, шэрүүн ноһотой хонидые үсхэбэрилхэеэ болижо, нарин ба нарибтар ноһотой хонидые үсхэбэрилгэдэ тон түргэнөөр орохо тушаа, эсэгэ ороной нарин ба нарибтар ноһотой хонидой тоо толгойе олошоруулха ба үүлтэрыень саашадань һайжаруулха, мүн тэрэшэлэн каракуль ба дэгэлэй арһа абахын тулада хони үсхэбэрилдэг районуудта тэдэ хонидһоо абтадаг продукциин шанарые һайжаруулха тушаа шухала хэмжээ түргэнөөр абахыень СССР-эй Министрнүүдэй Совет СССР-эй Хүдөө ажахын министерстводэ, СССР-эй Совхозуудай министерстводэ, республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, крайгүйсэдкомууд болон облгүйсэдкомуудта даалгаа. Энэ зорилгоор:

Нарин ба нарибтар ноһотой үүлтэрэй эгээн эрхим ба нэгэдэхи зэргын 100 мянгаһаа үсөөн бэшэ хусануудые 1956—1958 онуудта жэл бүри совхозууд болон колхозуудта үсхэбэрилжэ байха, хонин һүрэгэй үүлтэрые һайжаруулхын тулада тэдээние колхозуудта худалдажа байха, мүн тэрэшэлэн каракульска, романовска болон ашаг шэмэ ехэтэй, шэрүүн ноһото үүлтэрэй эгээн эрхим ба нэгэдэхи зэргын хусануудые зохихо тоогоор үсхэбэрилхэ;

Казахска ССР-тэ, Киргизскэ ССР-тэ, Сибирьтэ, Поволжьедо ба СССР-эй бусад районуудта мүнөө бии байгаа совхозуудай база дээрэ нарин ба нарибтар ноһотой, ашаг шэмэ ехэтэй үүлтэрэй хонинуудые үсхэбэрилдэг хонин ажалай 20 племенной совхозуудые 1957—1959 онуудай туршада эмхидхэхэ.

СССР-эй Хүдөө ажахын министерство, РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет Ставропольско хизаарай колхозуудһаа 1956 ондо нарин ба нарибтар ноһотой 230 мянган эхэ хонид болон түлгэнүүдые, 170 мянган эрьенүүдые худалдан абалга ба иимэ хонидые үсхэбэрилхэдэ тааруу эрхэ байдалтай бусад хизаарнууд, областьнууд болон республикануудай колхозуудта эдэ хонидые худалдалга эмхидхэхэ, энэ зорилгоор саашадаа Ставропольско хизаарай, бусад хизаарнууд болон областьнуудай колхозуудһаа 500—600 мянган толгой хони жэл бүри худалдан абажа байха ёһотой.

Ноһо ехээр абадаг ба гүрэндэ тушаадаг болохо талаар колхозууд болон колхознигуудай урма хэшээлые дээшэлүүлхэ зорилгоор СССР-эй Министрнүүдэй Совет колхозууд болон туд туд хүнүүдэй тушааһан бараг һайн шанартай, угаагдаагүй хониной ноһондо бэлэдхэлэй дунда зэргын сэнгые иимэ хэмжээтэйгээр тогтоогоо: килограмм нарин ноһоной (36 процент сэбэр ноһон гараха байхадань) түлөө—28 түхэриг, нарибтар ноһоной (43 процент сэбэр ноһоной гараха байхадань) түлөө—23 түхэриг, шэрүүбтэр ноһоной (53 процент сэбэр ноһоной гараха байхадань) түлөө—19 түхэриг, шэрүүбтэр ноһоной (56 процент сэбэр ноһоной гараха байхадань) түлөө—15 түхэриг 20 мүнгэ түлэхэ.

Хониной угаагдаагүй ноһо худалдан абаха сэн нарин, нарибтар, шэрүүбтэр ба шэрүүн ноһо бэлэдхэлгэдэ абалгын дээрэ дурсагдаһан сэнгэй нэгэ хахадай хэмжээгээр тогтоогдоо.

Колхозуудай ба туд туд хүнүүдэй тушааһан, хүбэн үгэдэг сэбэр үүлтэрэй ямаадһаа түрүүн һамнаһан хүбэнгэй бэлэдхэлэй сэн килограммай 250 түхэригөөр, хоёрдохёо һамнаһан хүбэнгэй сэн килограммай 200 түхэригөөр тогтоогдоо. Холимол ба ангоро-шэрүүн ноһото ямаадһаа нэгэдэхи ба хоёрдохи һамналгаар абтаһан хүбэнгэй бэлэдхэлэй сэн хүбэн үгэдэг үүлтэрэй ямаадай хүбэндэ тогтоогдоһон сэнһээ 30 процент доогуур тогтоогдоо.

Хониной ноһондо ба ямаанай хүбэндэ тогтоогдоһон эдэ сэнгүүд 1956 оной майн 1-һээ хүсэндөө оронхой.

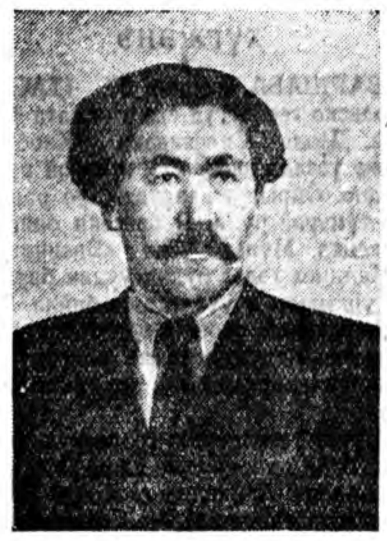
Гүрэндэ ноһо тушааха уялгадаа оруулан колхозуудай тушааһан ноһотой ба ноһотойшог, нэгэдэхи ба хоёрдохи сортын хониной арһые иимэ ноһоной орондо тоолохо:

нарин ба нарибтар ноһотой хониной ноһотой арһан бухэниие 1 килограмм нарин гү, али нарибтар ноһондо, шэрүүбтэр ноһотой хониной ноһотой арһан бухэниие 0,5 килограмм шэрүүбтэр ноһондо тоолохо;

Нарин ба нарибтар ноһотой хониной ноһотойшог арһан бухэниие 0,7 килограмм нарин гү, али нарибтар ноһондо; шэрүүбтэр ноһотой хэниной ноһотойшог арһан бухэниие 0,3 килограмм шэрүүбтэр ноһондо тоолохо.

1956 оной майн 23.

Олондо хүндэтэй багша



Дмитрий Петрович Егоров—үнинэй багшанарай нэгэн юм. Республиканска бурят дунда һургуулиин нээгдэһэнһээ хойшо саг үргэлжэ тэндэ энэ багша хүдэлнэ.

Һургуулиингаа багшанар болон һурагшадай дунда, мүн тус һургуулие дүүргэгшэдэй дунда Дмитрий Петрович ехэ хүндэтэй болонхой. Үргэн ехэ Эхэ оронойнгоо олон тоото городуудта болон хүдөө нютагуудта мүнөө ажаллажа байһан колхознигууд, хүдэлмэришэд, инженернүүд, врачууд, агрономууд, научна хүдэлмэрилэгшэд—урдань багша Егоровто заалгажа гараһан хүнүүд—Дмитрий Петровичто бэшэгүүдые бэшэжэл байдаг юм. Бэшэгүүд соогоо тэдэнэр хэзээдэшье мартагдашагүй өөрынгөө багшада үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэдэг. Тэдэнэр хүндэтэ багшадаа ямаршье асуудалаар хандахадаа, зохистой һайн зүбшөөл заабари хододоо абадаг юм. Иигэжэ багша ба тэрэнэй һурагшадай хоорондо холбоо барисаан таһарнагүй.

Дмитрий Петровичород хэлэ, литература заадаг. Манай ороной арадуудай хоёрдохи түрэлхи хэлэн болоһон ород хэлэндэ һурагшадые һайнаар һургахын тулада хүсэ шадалаа тэрэ гамнадаггүй. Энэ багшын һургаһан һурагшад ород хэлэ, бэшэг һайнаар шудалһан байдаг.

Улан-Удын, мүн холо хүдөө нютагуудһаа ерэһэн олон багшанар Дмитрий Петровичын педагогическа дүй дүршэлтэй танилсадаг. Бурят һургуулинуудта ород хэлэ яажа заахаб гэһэн һуралсалай-методическа хүдэлмэри энэ багша бэшэжэ байна.

18-дахи бурят дунда һургуулиин багшанар үнинэй багша Егоровые багшанарай республиканска III съездэ делегат болгожо һунгаа.

А. Мантаевай фото.

ТАСС-эй мэдүүлгэ

Хэблэлдэ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, Германиин Федеративна Республикын федеральна канцлер Аденауэр Бонндо һаяхан болоһон пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, германска асуудалай талаар Советскэ Союзай политикые бүдүүлигээр хазагайруулһан байна. Французска правительствын түлөөлэгшэдһөө мэдээнүүдые абаһан хэбэртэйгээр Аденауэр хэлээд, нэгэдүүлэгдэһэн, нейтральна болгогдоһоншье Германи дотор 70 миллион немецүүдэй байһаңда орходоо «советскэ бүлэглэл» дотор 17 миллион немецүүдэй байһаниинь дээрэ гэжэ французска правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй Москвада хэлсээ хэхэ үедэ нүхэр Н. С. Хрущевые хэлээ гэхэ хэбэртэйгээр баталамжалба. Эдэ үгэнүүдые Н. С. Хрущевто тохохо зуураа, Аденауэр Советскэ Союз Германиие нэгэдүүлгэдэ дурагүйтэнэ гэһэн һанал бодол бии болгохые һэдэһэн байна.

Аденауэрэй баталамжанууд ямаршье эшэ үндэһэгүй, бодото баримтануудые бүдүүлигээр хазагайруулна гэжэ мэдүүлхээр ТАСС түлөөлэгдэһэн байна. Бодото дээрээ, Н. С. Хрущев французска делегацитай хэлсээнэй хэгдэжэ байха үедэ германска асуудалай талаар Советскэ Союзай мэдээжэ хараа бодол тухай хэлэхэ зуураа, нэгэдүүлэгдэһэн Германиие Советскэ Союзда ба тэрээнэй хани барисаата оронуудта эсэргүү зорюулагдаһан сэрэгэй ямар нэгэн бүлэглэлдэ оруулха ябадалые СССР зүбшөөржэ шадахагүй гэжэ тэмдэглэһэн байгаа. Дашарамдуулан хэлэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлэй сентябрьта ФРГ-эй правительственна делегацитай Москвада хэлсээ хэхэ үедэ Н. С. Хрущев энэл лэ хараа бодолые федеральна канцлер Аденауэртэ хэлэһэн байгаа. Энээн дээрэһээ харахада, г-н Аденауэр Н. С. Хрущевой хэлээгүй юумые тэрээндэ, Н. С. Хрущевто тохохые һэдэнэ.

Германска асуудалай талаар Советскэ Союзай хараа бодол мэдээжэ юм.

Советскэ Союз эб найрамдалда дуратай ба демократическа гүрэн болгон Германиие нэгэдүүлхые урдынхи мэтэ хүсэдэг байха зуураа, дүрбэн гүрэнэй үгэсэ ойлголсожо, германска асуудалые гуримшуулхын тулада үнгэрэгшэ дайнһаа хойшо үнгэрһэн бүхэли арбан жэлэй хугасаа соо хэгдэһэн һэдэлгын һайн үрэ дүн үгөөгүйень хараадаа абангүй байжа шадахагүй байна. Германиин газар дайда дээрэ бэеэ даанхай хоёр гүрэнэй тогтоод, хүгжэжэ байһан баримтаһаа арсажа болохогүй. Иимэ болоод байхада Германска Демократическа Республика Германиин Федеральна Республика хоёрой хоорондо сэхэ хэлсээ хэхэһээ ондоо Германиие нэгэдүүлхэ бодото зам байнагүй.

Энэ зорилгоор ГДР-эй Правительствын ФРГ-эй Правительствотай сэхэ холбоо байгуулхаар бэлэн байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Гэхэтэй хамта, ФРГ-эй Правительство ГДР-эй Правительствотай харилсаа холбоо байгуулхаһаа үшөөл арсаһан зандаа. Энэнь германска асуудалые зайлашагүй мухардуулжа, Германиие нэгэдүүлхэ тухай асуудалаар дүрбэн гүрэнэй хэлсээ хэлгые үрэгүй болгоно.

Тиин мүнөөнэй эрхэ байдалда германска асуудалые гуримшуулга Германиие нэгэдүүлхэ арга замда хүргэхэ асуудалнуудай талаар Германска Демократическа Республикатай Германиин Федеральна Республикын үтэеэ ойлголсохоор бэлэн байлгаһаа түбхын түрүүндэ дулдыдаха байна.

Һүүлэй үедэ Баруун Германидахи зарим хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад Советскэ Союз тушаа элдэб худал хуурмаг юумэнүүдые улам ехээр хэлэнэ. Тиихэдээ тэдэнэр Баруун Германиие дахинаа зэбсэгжүүлгэе ба уласхоорондын түгшүүрил һуларуулха хэмжээ-ябуулганuудта эсэргүү холын хараагүй политикаяа зүбтүүлхэ гэжэ бодоно хаш. Гэбэшье, иимэ политикын мүнөөнэй сагай эрилтэдэ харюусахагүйнь, немецкэ арадай ниитэ национальна зорилго шиидхэлгые имагтал һаатуулха байһаниинь элитэ байна.

СССР-эй Агаарай флодой үдэрэй хүндэлэлдэ

СССР-эй Агаарай флодой үдэр июниин 24-дэ тэмдэглэгдэхэнь. Энэ үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдан Эсэгэ ороной авиациин алдарта түүхэ тухай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай жэлнүүдтэ Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой лётчигуудай харуулһан баатаршалгануудтухай элидхэлнүүд болон хөөрэлдөөнүүд городуудта, тосхонуудта, сэрэгэй частьнууд болон дайшалхы корабльнуудта үнгэргэгдэнэ.

Союзна республиканууд, хизаарнууд болон областьнуудта самолётно, планерна, парашютна болон авиамодельнэ спортоор мүрысөөнүүд эмхидхэгдэнэ. Советскэ Арми, Авиаци болон Флодто туһалха һайндуранай общественна эхин организацинуудта СССР-эй Агаарай флодой үдэртэ зорюулагдан фотовитринэнүүд, выставкэнүүд эмхидхэгдэнэ.

Советскэ Союзай геройнууд болоһон лётчигуудтай, авиационно промышленностиин алдарта конструкторнуудтай уулзалганууд клубуудта, Культурын байшангууд болон ордонгуудта эмхидхэгдэнэ.

Советскэ Армиин Центральна музейдэ москвагайхид, солдадууд, матросууд, старшинанууд болон офицернүүд олон мянгаадаараа орожо, Советскэ ороной Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы алдарые харуулһан олон тоото зүйлнүүдые һонирхоно.

Июниин 24-дэ столицын паркнууд болон садуудта ажалшадай сэнгэлгэ, сэрэгэй ба гражданска авиациин лётчигуудтай — Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадагшадтай уулзалганууд болохо байна.

(ТАСС).

Дабхар Сагаанай хормойдо



АЖАЛША БЭРХЭ ҮБГЭЖӨӨЛНҮҮД

Үглөөнэй шаргал наран мандажа, ярма шара туяа гэрэлээ зэрилтүүлэн сасаруулба. Олон хадануудые зорюута дабхасуулжа бүтээгдэл, холуур саагуур лаглайн мэжыһэн «Дабхар Сагаан» гэжэ эртэ сагһаа хойшо алдаршаһан уулын хира гүбөөнүүдээр, орой эрдэнүүдээр наранай туяан наадана. Энэ уулын хормойдо Хара-Шэбэрэй Хрущёвой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой нэгэ бригадань ерланхай.

Эгээ орохотой сасуу бодожо, хаталгата ажал-хүдэлмэридөө ябаһан ажалша бухэриг гурбан үбгэд утар зээрдэгшэнээ шамдуугаар гэлээд, Хара-Шэбэрэй эхин тээшэ шогшуулба.

Энэ Хрущёвой нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадын луговодческо ногой гэшүүд гээшэ. Тэдэнэй ахамадань 60-аад гаран наһанай, бараг шамбай зандаа, сэлмэг сарын шарайтай, бага зэргэ буурал байһан толгойтой, Цыбиков Цырендоржо Самбраевич юм. Нүгөө хоёр нүхэдынь дайралдахадаа сагаан, хоюулаа 74 наһатайшуул хэшоо. Батуев Дамби Батуевич саһан зандаа, хүлынь гэшхэдэл шангатай, хүдэлмэришэ бужагар, гарнуудынь хүсэ шүрбэһэтэй хэбээрээ. Гурбадахинь Эрдынеев Насан-Дари Эрдынеевич мүн лэ нүхэдтөө булигдахаар бэшэ, бэень хүнгэн габшагай юм.

Эдэ нүхэд һайн дуранһаа колхозойнгоо мянгаад га сабшалангай газарые уһалаад, адууһа малдаа бардам хүрэхэ үбһэ ногоо ургуулха зорилго табинхай. Үдэрые үдэр, һүниие һүни гэнгүй колхозойнгоо ниитын ажахые бэхижүүлхэ хэрэгтэ эдэ гурбан үбгэд бухы хүсэ шадалаа үгэнэ.

— Үүринэр һайн хонобо гүт. Юрэдөө мэндээшье хэлсэхэ сүлөөгүй гарабалди. Мүнөөдэр баһал бороогүй игаабари дулаан үдэр болохонь ха,—гээд Цырендоржо Самбраевич боожоёо угзараад, зээрдэгшэнэйнгээ гуя руу ташуур буулгажархина.

— Бидэ яагаад орхихомнайб даа, үдэр хоногой үнгэрхэ бүри шадал хүсэ орожол ябаа бэшэ гүбди,—гэжэ хоюуланайнгаа һанал мэдүүлһэн хэбэртэйгээр ёнгүүтэйхэнээр харюусаад, Дамби Батуевич Насан-Дари Эрдынеевичынгээ мүрыень альгадан уриханаар энеэбхилнэ.

Тэрэ үедэ Цырендоржо Самбраевич үбгэдэйгөө урдаһаа миһэрэн байжа:

—Малһаа һү, мяха ехээр абадаг, үндэр баян ургаса хуряадаг болохо хэмжээнүүдые хараалһан колхозойнгоо табанжэлэй түсэбые баталхадань бидэшье хабаадалсаа һэмди. Энэ түсэбөө бэелүүлхын түлөө бидэ, үбгэд, хүгшэдшье хүсэ шадалаа гамнангүй, гарта һабартаараа оролсожо, шадаха зэргээрээ оролдохошьебди, оролдоношьебди, гэжэ намдуу даруугаар хөөрэнэ.

Тииһээр ябатараа үсэгэлдэр хэһэн хаалтадаа тэдэнэр хүрэжэ ерэбэ. Резинэ сабхитай, хүрзэ, лом, һүхэ бариһан гурбан үбгэд тэргэһээ зэргэ шахуу буужа, нэгэниинь хаалтаяа шалгана. Нүгөөдэ хоёрынь уһанай урдажа байһан һубагые зүбшан ябажа сэбэрлэнэ, заһаха газартань заһана, гүнзэгы болгоно. Мүн сабшалангайнгаа ямараар уһалагдаһаниие харана. Хаана юу хэхэ тухайгаа, хайшань уһа табиха, хаана болюулха тухайгаа зүбшэнэд. Тиигэжэ ябаха һамбаандаа сабшалангаа сэбэрлэнэ. Бага сага модо шулууень түүнэ. Иигэжэ хара үглөөнһөө харанхы һүни болотор эсэхэ сусахаяашье мэдэнгүйгөөр, хээрэ сай шанажа уугаад, эдеэлээд ябаһаар тэдэ дүрбэ һара шахуу болобо.

Оролдосотой һайнаар, үнэн сэхээр ажаллаһанайнь урманда 950 гектар тухай сабшалангайнь газар мүнөө хоёр дахин уһалагдаад, үдхэн папагар ногоогоор хушагданхай. Эндэ үбһэ ногоониинь үдэр ерэхэ бүри ута боложо байна.

Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадын сабшалангай звено хамта 12 хүнһөө бүридэнэ. Бригадирынь нүхэр Базаров эрхимээр ажаллаһанайнгаа түлөө Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха эрхэтэй болоод, Москва оронхой. Звеное даагша нүхэр Гатапов звенойнгоо ажалые улам һайжаруулхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргадаг юм.

ҮБҺЭ ЕХЭЭР УРГУУЛХА ГЭЭЛҺАА, ОРОЛДОХО ХЭРЭГТЭЙ

Үни сагһаа хойшо арад зоной дунда «үндэһэнэй үер үрэжэлтэй» гэжэ хэлсэдэг болоһон юм. Дулааржа хабар болоходо, үбэлдөө суглараһан саһан, мүн газарай гэдэхэдэ сугларһан «үндэһэнэй» уһан «Дабхар Сагаанай» бооридохи Хара-Шэбэр, Шулуута нютагуудые уһалжа, үбһэ ногоогоор бүрхөөдэг байһан юм. Үшөө 200-гаад жэлэй саада тээ «үндэһэнэй үерөөр» сабшалангаа уһалхын зорилгоор Хара-Шэбэрэй буряадууд баруун гүбөө өөдөө ташуулжа, һубаг татаад, уһа урадхуулжа асардаг һэн.

Апрель һарын хуушаар гү, али майн шэнээр үерэй уһан урдажа ерэдэг. Субагые сэбэрлэхын хажуугаар уһанай буруу харгыгаар урдахагүйн тула уһанай халихаар газартань солоомо шулуун хоёроор хаалтануудые хэдэг. Тиихэдээ яаматай хонхор газартань солоомо адхаад, шулуугаар даражархидаг. Үбгэдэй хэлэһээр, солоомо бэшэ ургасада орходоо уһан соо байхадаа үмхирсэгүй, уһа табисагүй байна.

Урдажа ерэһэн уһые ябаха руунь лахуулжа, завалин хашааһа хэдэг. Тиихэдээ солоомо, шэбхэ, шорой хэжэ, хашааһаяа шэглэжэрхёод, гасуу шаажа һургаагуудаар бухэлдэг. Иимэ хашааһые уһан бэлээр дабажа гарадаггүй. Уһалха газараа уһалһанайнгаа һүүлээр хашааһануудаа абажа, һууриинь урилдаг.

Сабшаланда уһа табяад, һанаа амархан гэртээ байха саг тэдэндэ олдодоггүй гэхээр. Уһалдаг газараа ходо эрьежэ, уһанай хаанаһаа хайшаа урдажа байһаниие, хэр жэгдээр сабшалан дээгүүр тараһаниень, хаана таляан болошоод байһаниень саг үргэлжэ шалгажа, харууһалжа байдаг юм. Бүри хожомшог харашэбэрэйхид хамтаржа, «Дабхар Сагаанһаа» урагшань гол сабшалангайнгаа дундуур шэнэ һубаг татажа, Үдэ гол дүтэлтэр абаашадаг байна. Тиигээд тэрэ һубагаа баруун урагшань шэглүүлжэ «Урда Тала» гэжэ сабшалангай, тариалангай ехэ газарые уһалдаг болоһон байна.

Зүгөөр, хабар уһанай урдажа эхилхэтэй сасуу үерэй уһаар сабшалан, тариалангаа һайнаар уһалхын тула горьтойхон бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэдэг байна.

—Эндэ мартын 1-һээ эхилээд бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ эхилдэгбди,—гэжэ Дамби Батуевич хөөрэнэ.

— Сабшалан уһалха харюусалгатай үе апрель, май, июнь һаранууд лэ гээшэ. Энэ саг соо һайсахан оролдолто гаргажархёо хада, хэрэг бүтэхэ,—гэжэ Насан-Дари Эрдынеевич бууралтаһан толгойгоо шүрбэһэлиг бажагар гараараа эльбэн байжа зугаална.

— Маанадые тиимэ үбгэ наһан болоо гэжэ баһахаар бэшэл байха. Бороогой ороошьегүй һаа, колхознай малдаа бардам хүрэхэ үбһэ сабшахадаа, үбгэдөө һанахал байха гээд,—Цырен-Доржо Самбраевич ехэ сэдьхэлээ ханангяар энеэбхилнэ.

Нээрээшье, мүнөө хоёр дахин һайса уһалагдаад байһан мянгаад шахуу гектар сабшалангай газарта үбһэ ногоон ургахал байха. Хэзээшье, сабшалангаа уһалха гээ һаань, уһан тэдэнэй гарта байна хаюм. Нэгэ хаалта абажархихадань уһан ерэхэ, нүгөөдыень хаажархихадань уһан ондоо тээшэ урдаха жэшээтэй болонхой.

ЭРХИМЭЭР АЖАЛЛАҺАНАЙНГАА УРМАНДА

Угаа ехэ оролдолго, хүсэл зориг гаргажа колхозойнгоо ажалые улам һайжаруулхын түлөө ябаһан эдэ гурбан үбгэд олохон ажалта үдэр олоо. Тэдэ тус тустаа сабшалан уһалһанайнгаа түлөө 300-гаад ажалта үдэр хэдыхэн һарын туршада олобо. Гансал май һарада сабшалан уһалжа тус тустаа 100 ажалта үдэр тэдэ олоһон байна.

Сабшалан уһалхын хажуугаар уһалагдаха газар дээрэнь апрель, май, июнь һарада эндэхи бригадын наһажаал 16 эхэнэрнүүд 350 гектарай шулуу суглуулаа. Гадна, сабшалан дээрэ 611 тэргэ наг шэбхэ шэрэжэ тараагаа.

Шулуу суглуулха, шэбхэ шэрэхэ хүдэлмэридэ ябажа, май һарада Дари Линхобоева—78, Мажад Мункуева—39, Цыбжит Жигмытова 76 ажалта үдэр олоо юм.

Хрущёвой нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадын сабшалангай звеногойхид сабшалан уһалжа, үтэг хэжэ, үбһэ ногооной үндэр ургаса абаха талаар горьтой хүдэлмэри хээ, хэжэшье байна.

Заиграйн аймагай гансал Хрущёвой нэрэмжэтэ колхоздо иимэ хүдэлмэри ябуулагдана бэшэ. Эндэ, аймагай колхозуудта уһалалгын 10 системэ баридданхай. Тэдэнэй олонхинь мүнөө үедэ жэгдэ һайнаар хүдэлжэ, сабшалан, тариалангиие амидаралта уһаар элбэгээр хангана.

Даши-Нима ЧИМИТОВ.

ХИЛЫН СААНАҺАА ЕРЭҺЭН ТЕЛЕГРАММАНУУД

Гараан табигдаһан советскэ частьнуудай сэрэгшүүд Германиһаа мордоно

Бранденбургда болоһон үдэшэлгэ

БРАНДЕНБУРГ, июниин 20. (ТАСС). Тараан табигдаһан 200-дахи штурмовой авиационно дивизиин сэрэгэй алба хэгшэдые баяр ёһолоолоор үдэшэлгэ мүнөөдэр Бранденбургда болоо. Сэрэгэй энэ часть Советскэ Союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тооё ниитэ дээрэнь хорооһо тухай, тусхайлбал, Германидахи советскэ сэрэгүүдэй тооё хорооһо тухай Советскэ правительствын шиидхэбэритэй зохилдуулан тараан табигдаһан байна.

Бранденбургын аэродром дээрэ 200-дахи штурмовой авиационно дивизие баяр ёһолотойгоор үдэшэхэдэ Германидахи бүлэг советскэ сэрэгүүдэй главна командалагша Советскэ Союзай Маршал А. А. Гречко, ГДР-тэ СССР-эй хэрэгүүдээр сагзуура байдаг С. Т. Аставин гэгшэд байлсаһан байна.

Немецкэ талаһаа үдэшэлгэ дээрэ ГДР-эй Премьер-Министрын орлогшо О. Нушке, СЕПГ-эй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн Ф. Эберт болон бусад албан тушаалта хүнүүд байлсаа.

Германидахи бүлэг советскэ сэрэгүүдэй командованиин уряалаар Германидахи американска, англиһаа, французска сэрэгүүдэй командованиин түлөөлэгшэнэр, Польшын, Чехословакиин, Югославиин, Бельгиин, Канадын сэрэгэй миссинүүдэй түлөөлэгшэнэр, Баруун Берлиндэ байдаг индийскэ консул, мүн тэрэшэлэн немецкэ болон гадаадын хэблэлэй олон тоото түлөөлэгшэнэр үдэшэлгэдэ ерээ. Советскэ сэрэгшүүдые Эхэ орондонь үдэшэхэ ябадалда зорюулагдан, аэродром дээрэ олон хүнэй хабаадалгатай митинг болоо, тэрээндэ Бранденбургын хэдэн арбаад мянган ажалшад болон ГДР-эй олониитын түлөөлэгшэнэр хабаадалсаа. ГДР-эй Премьер-Министрын орлогшо О. Нушке митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Булад хайлуулгын ба булад шэрээлгын заводой хүдэлмэришэн К. Клинке Бранденбургын ажалшадай үмэнһөө үгэ хэлэжэ, советскэ сэрэгшүүдтэ болон советскэ арадта Бранденбургын ажалшадай эльгээһэн амаршалга уншаа. Германидахи советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тооё хороолго хадаа ГДР-эй ажалшадта советскэ арадай этигэн найдажа байһанай гэршэ мүн гэжэ амаршалга соо хэлэгдэнэ.

Удаань Эхэ орондоо бусахаяа байһан дивизиин ниидэлгын болон инженерно-техническэ составай үмэнһөө майор Кузнецов митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Митинг дүүрэбэ. Оркестр Германска Демократическа Республикын болон Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүдые гүйсэдхэһэн байна. Аэродром дээрэ хүсэтэ «Ура» хашхаралдаануд болоно, артиллерийскэ салюдай буудалга нэрнэ. Сэрэгэй парад боложо, тэрээндэ советскэ газар дээрэхи болон агаарай сэрэгүүдэй подразделенинүүд хабаадалсаа.

Парадай дүүрэхэдэ 200-дахи штурмовой авиационно дивизиин командир Советскэ Союзда дивизиин ниидэжэ ошохоор бэлэн болоһон тухай рапорт үгэнэ. Немецкэ пионернүүд самолёдой дэргэдэ жагсаһан экипажууд тэдэнэй гүйлдэн ерэжэ, тэдэндэ баглаа сэсэгүүдые барюулна. Самолёдууд стартда гарана. Эскадрилинууд хойно хойноһоо агаарта дэгдэжэ, Зүүн зүг тээшэ ниидэнэ.

Польшодо металлурги хүгжэнэ

ВАРШАВА, июниин 20. (ТАСС). Польско геологууд ехэ амжалта туйлаа. Дээдэ Силезидэхи Клобуцк гэжэ уездэд элбэг ехэ түмэрэй руда олдоо. Ойрын жэлнүүдтэ тус районда түмэрэй рудагай бассейн байгуулагдаха. Мүнөө үедэ «Вренчица», «Малице» гэдэг руднигуудай барилга үргэнөөр ябуулагдажа байна. Тус руднигуудай проектнүүд болон техническэ документацие польско ба советскэ мэргэжэлтэд зохёоһон байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ геологууд орондой олон районуудые шэнжэлэн үзэһэн байна. Ленчицын оршондо (Лодзинско воеводство), Ченстоховын оршондо, Келецкэ воеводстводо түмэрэй ехэ руда олдоо. Мүнөө үедэ тэдэ районуудта шэнэ руднигууд баригдажа байна.

Арадай-демократическа засагай жэлнүүдтэ Польшодо түмэрэй руда малтан абахын тулада 12 томо руднигууд байгуулагдаа. Мүнөө үшөө 13 руднигууд баригдажа байна. Үнгэрһэн зургаан жэл соо Польшодо түмэрэй руда малтан абалга гурба дахин шахуу ехэ болоо.

Хара металлургиин түүхэй эдэй базын хүгжэхэтэй хамта үнгэтэ металлургиин түүхэй эдэй база хүгжэнэ.

Чехословакида туризм хүгжэнэ

ПРАГА, июниин 21. (ТАСС). Чехословакида туристска сезон түлэг дундаа ябажа байна. Гадаадын хэдэн зуун туристнууд тус орондо ерэнэ, чехословацка олон туристнууд хилын саана ошоно. Июниин нэгэдэхи хахадта дэлхэйн элдэб оронуудһаа 400 шахуу туристнууд Чехословакида ерээ гэжэ «Чедок» гэдэг чехословацка туристска организациин түлөөлэгшэ К. Беран гэгшэ ТАСС-эй корреспондентдэ хөөрэлдэхэдөө хэлээ. Мүнөө США-һаа, Баруун Германиһаа, Бельгиһээ болон Индиһээ туристнууд Прагада айлшаар ерээд байна.

1956 оной эсэс хүрэтэр ниитэ дээрээ 5 мянган хүнһөө бүридэһэн 100 туристска бүлэгүүд СССР-һээ Чехословакида ерэхэ байна. Мүн тэдэ шэнээн туристнууд арадай демократиин оронуудһаа Чехословакида ерэхэ. Туристска хоёр зуун бүлэгүүдые эльгээхэ тухай захилнууд капиталистическэ оронуудһаа абтаа.

Мүнөө жэлдэ нёдондоһоохидо орходоо 10 дахин олон чехословацка туристнууд СССР-тэ ошохо юм. Мүнөө жэлдэ хилын саана гараха чехословацка туристнуудай ниитэ тоо 1955 онойхидо орходоо дүрбэ дахин олон болохо юм.

Бразильска сенатор Советскэ Союзай гадаадын политика тухай хэлэбэ

МОНТЕВИДЕО, июниин 20. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, бразильска сенатор Лоуривал Фонтес гэгшэ сенадта үгэ хэлэхэ зуураа, Бразили хадаа өөрынгөө гадаадын политикые хубилгажа, ороной интересүүдтэ, бразильска арадай хүгжэлтын болон ажана байдалые һайжаруулгын зорилгонуудта тааралһан хараа шугам бэелүүлхэ ёһотой гэжэ хэлээ.

Өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо Фонтес, тусхайлбал, Советскэ Союзай гадаадын политика дээрэ, американска гадаадын политикада орходоо тэрэнэй булюу һайн байһан ябадал дээрэ тогтожо хэлээ.

Һулаар хүгжэнги оронуудтай хани харилсаатай байха гэһэн советскэ политикада арадууд дуратай байна гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Фонтес «арадууд хадаа мүлжэлгэтэ харилсаануудгүйгөөр холбоо барисаатай байхые, элдэб оронуудай политическэ системэнүүдые хүндэлэлгын үндэһэ һуури дээрэ, тэдэнэй ниитын гуримые, тэдэнэй гүрэнэй байгуулгата болон национальна шинжэнүүдые хүндэлэлгын үндэһэ һуури дээрэ... блогуудгүйгөөр, хизаарлалтагүйгөөр, арадуудай ерээдүйн байдалда аюул тохёолдуулдаг сэрэгэй союзуудгүйгөөр харилсахые хүсэнэ» гэжэ мэдүүлбэ.

Худалдаа наймаа үргэдэхэ ба Латинска Америкын оронуудта техническэ туһаламжа үзүүлхэ арга боломжо тухай Советскэ Союзай дурадхал дэлхэйн тус районда үргэнөөр дэмжэгдэнэ гэжэ Фонтес хэлээ.

Венгридэ техническэ культурын тарилга үргэдэнэ

БУДАПЕШТ, июниин 21. (ТАСС). Венгридэ техническэ культурануудые тарилга жэлһээ жэлдэ үргэдэнэ. Түрүүшын табанжэлэй эсэстэ (1954 ондо) 1 миллион холбд (1 хольдонь 0,57 гектарта болодог) газарта сахарай свёкло, тамхин, наран сэсэг, хлопок, лён болон бусад культуранууд таригдаһан байгаа гэхэ гү, али хүдөө ажахыда хэрэглэгдэдэг газарайн 10 гаран процент болоно.

Сахарна свёкло тарилга илангаяа ехэ болобо. Тус культура хадаа мүнөө наран сэсэгтэй хамта Венгриин гол техническэ культура мүн болоно. Нёдондо жэлдэ тус орондо сахарай свёклын 22 миллион гаран центнер ургаса абтаһан байгаа. Энэ хэрэгтэ үйлэдбэриин кооперативууд болон гүрэнэй ажахынууд шиидхэхы үүргэ дүүргэжэ, сахарна свёклын ургасые һорьтой ехээр дээшэлүүлээ. Наран сэсэгэй тарилгын талмай 1938 онойхитой сасуулхада 40 үлүүтэй дахин ехэ болоо. Тэрэшэлэн хлопок тарилгые үргэдхэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ культурые тарилгын талмай 1949 онһоо 1955 он хүрэтэр хэдэн арбаад дахин ехэ болоһон ба мүнөө 100 мянган хольд шахуу болонхой.

СССР-эй ажалай резервнүүдэй һургуулинуудай училищинуудай һурагшадай ухаалан зохёоһон зүйлнүүд

Бухарестдэхи выставкэ

БУХАРЕСТ, июниин 21. (ТАСС). Үсэгэлдэр Бухарестдэ «СССР-эй ажалай резервнүүдэй һургуулинууд болон училищинууд-һурагшадай ухаалан зохёоһон зүйлнүүд» гэһэн выставкэ нээгдээ.

Румынска хүдэлмэришэнэй партиин болон правительствын хүтэлбэрилхын ажал-ябуулагшад, тэрэ тоодо Г. Апостол, Киву Стойка, И. Кишиневский, А. Могиорош гэгшэд, мүн тэрэшэлэн Советскэ Союзтай эбтэ холбоо барисаанай румынска нэгэдэлэй генеральна Соведэй түрүүлэгшэ К. Пархон выставкэ нээлгэдэ байлсаа. Хэдэ хэдэн посольствонуудые толгойлогшонор болон тэдэнэй хариуусалгата хүдэлмэрилэгшэд байлсаһан байна.

Тэндэ байгшад выставкын олон тоото экспонадуудые ехэ һонирхолтойгоор хараа.

Албанида намарай таряа хуряалга захалаа

ТИРАНА, июниин 21. (ТАСС). Албаниин урда районуудта намарай таряа хуряалга захалаа. Мюзекья талада, Шкумбийска губида түрүүшын хэдэн зуун гектар шэнииһээ, овёс болон хүдөө ажахын бусад культуранууд хадагдаа. Мүнөө жэлдэ тус республикын таряашад нёдондо жэлэйхидэ орходоо һайн ургаса ургуулаа. Бератска районой ноябриин 29-нэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын кооперативай гэшүүд дунда дээрээр гектар бүри һөө — 18 центнер шэнииһээ, Эльбасанска областиин Ходжай тосхоной хүдөө ажахын кооперативай гэшүүд — 20 гаран центнер хуряана.

Таряашад 90 гаран мянган гектар газарай намарай хара таряа хуряаха байна. Энээндэнь машинно-тракторна станцинууд ехэ туһаламжа хүргэхэ юм. Ороной таряалан дээрэ 110 самоходно болон юрын комбайнууд, 250 жатка хүдэлмэрилхэ юм.

МНР-тэхи газар таряалан

УЛАН-БАТОР, июниин 21. (ТАСС). Ороной хүдөө ажахы доторо мал ажалда туһалбариин һалбарин мүн болодог газар таряалан Монголой экономикодо улам ехэ удхаашартай боложо байна. Мүнөө жэлдэ МНР-эй гансал гүрэнэй ажахынууд 44 мянган гектарта—нёдондо жэлэйхидэ орходоо 30 шахуу процент ехээр тарилга хэһэн байна. Хүдөө ажахын элдэб культуранууд — шэниисэ, ячмень, овёс болон бусадые тариһан талмайн ехэ болохотой хамта госхозуудай олзонь үргаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ гүрэнэй ажахынуудай олзо доход 19 миллион түхэриг болоо, тинхэдэ энэ жэлдэ 26 миллион болохо гэжэ хараалагдана. Элдэ бүхы хадаа орон доторо талха таряа зөөжэ асарха ябадалые хороохо, малаа тэжээхээр ханганаха, малаа тэжээлээр ханганаха арга олгоно. Орооһото таряа эрхилдэг госхозуудта бүхы шахуу хүдэлмэринүүдынь механизировалгадаа. Советскэ Союзһаа Монголой госхозуудта абтадаг тракторнуудай тоо энэ жэлдэ 63 процентээр, комбайнуудай — 70 процентээр олон болохо байна.

ХАНИ БАРИСААНАЙ АЙЛШАЛАЛГА

Советскэ сэрэгэй корабльнууд Шанхайда ерэбэ

ШАНХАЙ, июниин 20. (ТАСС). Мүнөөдэр «Дмитрий Пожарский» гэдэг крейсер болон «Вдумчивый», «Вразумительный» гэдэг эскадренна миноносецуудһаа бүридэһэн советскэ корабльнуудай отряд хани барисаанай ёһоор Шанхайда ерээ.

Аятай даа, сэнгэлиг даа лагерьтамнай...



Горнын хонгёо абяан үглөөнэй һонор агаарта Ильинкын хойто хадаар сууряатан, Сэлэнгэ мүрэниие үгсэн, уруудан тарана.

Уданшьегүй хүзүүндэө улаан галстук зүүһэн солбон хүхюун хүбүүд, басагад лагериин талмай дээрэ сугларжа, арбагархан гарнуудаа дээшэ доошонь болгон, улаан бургааһан мэтэ нугаржа байгаад, гимнастика хэнэ.

Тэрэ гэһээр лагерьта амаржа байһан гурбан зуу гаран пионернүүд улаан тугай намилзажа байһан мачтын дэргэдэ линейкэдэ жагсана. Горнын, барабанай хүхюун абяанда тэдэнэр хойшо урагшаа гэшхэлнэ.

Үглөөнэй тунгалаг агаарые сэжэхээрэ дүүрэн амисхаалжа, аятай хүйтэхэн уһаар гар, нюураа угаажа, нойр үргэһэхэ сэлмээхэрхэд эдеэлхэдэшье хабатайл зохид даа. Гэртээ байһандаа өөдтэй эдеэлжэ үгэдэггүй хүбүүдшье бэе бэеһээн үрдижэ байжа, амтархажа байгаад эдеэлнэ.

—Зай тиигээд юу хэхэб? Вожатымнай ямар һонин юумэ маанадтаа хөөрэхэнь, юу хэхэмнай гэжэ ааб?—гэжэ һанаагаа зобохо зали үгтэнэгүй.

Садатараа эдеэлжэрхиһэн хүбүүд, басагадһай отряд отрядуудтаа таража, элдэб һонёор наадана, зугаална, болохоо байһан спартакиадада бэлэдхэнэ, «Түрэлхидэй удэртэ» түхеэрхэ хэрэгтэй. Хоёр—гурбан үдэрөөр ойдо гаража аяншалхын түлөө баһал энэ тэрэ юумэсэ эртээнһээ бэлэдхэхэ болоно ха юм.

—Һаяын үдэрнүүдтэ нэгэдэхи, хоёрдохи отрядууд сэрэгэйспортивна наада ехэ һонирхолтойгоор үнгэргөө. Гурбаһаа наймадахи отряд хүрэтэрөө «Булаша бэдэрэлгэ» гэһэн нааданда ехэл һонирхолтойгоор хабаадалсаа,—гэжэ ахалагша пионервожата Сосновская манда хэлэбэ.

Үдэрэй 11 часһаа 12 час болотор пионернүүд уһанда умбана, наранда бэеэ шаража, хүри улаан болоно.

Үдын эдеэ барижархёод, хоёр часай тухай унтаад байхада баһал һонирхолтой ажал эхилдэг. Хэн дуу дуулаха дуратайб, хэн уран гараараа юумэ оёхоо һананаб, хэн хүбүүн загаһа бариха хүсэнэб, хэн огород дээрэ хүдэлхэб, хэн соло эрбээхэйб, сэсэг набша суглуулжа гербари түхеэрхээ оролдоноб, хэн куклын театрта хабаадаха хүсэлэнтэйб—булгадаа һанаа сэдьхэлээ дүүргэжэ шадаха аргатай. Эндэ аяар элдэб янзын 18 кружогууд эмхидхэгдэнхэй.

Валерий Славников, Валерий Корягин, Валентин Шабельский гэгшэд лагерь соогоо эрхим загаһашан гэжэ суудаа гаранхай. Нэгэ час тухай хахуулаар агнуури хэжэ, хэдэн шуумар шуран шордонуудые, мэлигэр зэрэн алганануудые һагсайтар бургааһанда аятайханаар холбоод, кухнида асаржа тушаагаг. Үдэшэлэн загаһанай шүлэ ужажархихада баһашье амтатайл байдаг даа.

Үдэшын эдеэнэй һүүлдэ час хахадай тухай үхибүүд энэ тэрэ һонин наадаар наададаг, хатар танцида ябадаг. Одоол 22 часай һүүлдэ лагериин газаа хон жэн болошодог.

Иигэжэ лагериин хүхюун сэнгэлиг үдэрэй үнгэрһэниинь-шье мэдэгдэдэггүй.

Аятай даа, хүхюун, сэнгэлиг даа лагерьта амархада гэжэ уулзаһан лэ пионер урматайбаяртайгаар хариусана.

Энэмнай Улан-Удэ городһоо 60-аад модо газарта, Ильинка станци шадар эмхидхэгдэһэн «медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай» лагерь гээшэ. Тээд энэ лагерьта гансахан медигүүдэй үхибүүд амардаг бэшэ, культурын, хүдөө ажахын болон бусад хүдэлмэрилэгшэдэй үхибүүд байдаг.

Энэ лагерьта хүмүүжүүлэгшээр хүдэлдэг Елизавета Ермолаевна Казакова, Клавдия Николаевна Покровская, пионервожата Галина Васильевна Маторина гэгшэд үхибүүдэй дунда ехэл хүндэтэй болонхой. Эдэнэр хамаг ухаан бодолоо, арга шадабаряа үхибүүдые хүхюунээр амаруулха хэрэгтэ зорюулна.

Мүнөө жэл энэ лагерь тубхэрэгдэһээр 20 жэл болобо. Энэ үедэ хэды олон үхибүүдые амаруулаа, сэнгүүлээ гээшэб, үшөө хэды олон багашуул энды ерэжэ амарха, сэнгэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Пионернүүд һонирхолтой ном уншажа һууна. **Б. Гылыковэй** текст, **А. Мантаевай** фото.

Малшад шэнэ гэрнүүдтэ ороно

Яруунын мяха-һүнэй совхоз малшадта байрануудые бариха ба тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Энэ жэлэй эхинһээ хойшо тэндэ 9 гэр баригдажа, ашаглалтада оруулагдаа. Партиин уряалаар совхоздо ажаллахаяа ерэһэн ахадүү Поликарп, Иван Сленевтон, Федор Толстоухов, зоотехник Базар Николаев ба бусад шэнэ байрада нүүн ороо. Тэрэшэлэн Дугар Цыремпиловэй даадаг малажалай бригадынхид бэрандаа шэнэ байрануудтай болонхой. Мүнөө совхозой территори дээрэ үшөө олохон байранууд болхоогдожо захалагданхай.

Эдэ барилгануудһаа гадна, совхозой хүдэлмэришэд гүрэнэй туһаламжаар өөһэдтөө гэрнүүдые баридаг болонхой. 1956 оной үнгэрһэн һарануудай хугасаа соо 50 гаран хүн гэрнүүдые бариа.

Совхозой дирекци ниитын ба культурна эмхи зургаануудай гэр байрануудые бариха хүдэлмэрие һайнаар эрхилнэ. Мүнөө тэндэ 3 клуб баригданхай. Совхозой центртэ баригдаһан клубынь 250 хүнэй һуурятай, кружогуудай хүдэлмэрилхэ олон таһалгануудтай юм. Гадна, хамтын байра, гостиница, бани баригдажа байна.

Барилгашадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Андрей Мальчевскиин хүтэлбэрилдэг бригада түрүүлжэ ябана. Энэ бригадын гэшүүд Сазонов, Волобуев, Гории, Зении, Алексеенко даалгабаряа ходоо 150—200 процент дүүргэнэ.

Р. Гнездилов.

Байгаалиин баялигууд шэнжэлэгдэнэ

Ойрын 2—3 табанжэлэй туршада Сибириин оршондо металлургическа шэнэ база байгуулагдахаар, машина бүтээлгын томо центрнүүд бии болгогдохоор, хүсэ ехэтэ электростанцинууд бодхоогдохоор хараалагдана. Тэрэ тоодо Бурят-Монголдошье ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагдана. Энэ хүдэлмэридэ Москвагай эрдэмтэд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. СССР-эй Наукануудай Академиин үйлэдбэриин хүсэнүүдые шэнжэлхэ Соведэй экспедици республикын территори дээрэ айхабтар ехэ баялигуудай бии байһые элирүүлһэн байна. Энэнь ойрын жэлнүүдтэ республика дотор минеральна үтэгжүүлгын ба бусад промышленна предприятинуудые бии болгохо арга боломжо олгохо юм.

Мүнөө Забайкальска комплексно экспедици геолого-минералогическа наукануудай доктор С. Поповой хүтэлбэри доро нютагай баялигые шэнжэлхэ хүдэлмэрэ үргэлжэлһөөр. Тэрэшэлэн СССР-эй Наукануудай Академиин Кржижановскиин нэрэмжэтэ энергетическэ институдай экспедиционно группа Сэлэнгэ ба бусад мүрэнүүд дээрэ электростанцинуудые бариха тухай шэнжэлгын хүдэлмэри хэжэ, жэл соо дүүргэхэ юм.

З. Брайковская.

Шефүүдэй туһаламжа

Хориин аймагай финансова, госбанкын, сберкассын таһагуудай хүдэлмэрилэгшэд Кульска сельсоведэй «Пламя» колхозые шефтэ абаһан юм. Тэдэнэр энэ хабартаа үнеэдэй, тугалай, хониной хэды байранууды сэбэрлэжэ, 600 гектар сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөһэн, мүн сабшалан үтэгжүүлһэн байна.

Мүнөө үтэгжүүлэгдэһэн сабшалан дээрэ урагжа байһан ногооной гарасань ондоо участогуудай ургасаһаа үлүү һайн.

Ц. Цыдыпов.

Һурагшадай спартакиада

Хэжэнгын аймагай центр—Хэжэнгэ тосхондо һурагшадай спартакиада болобо. Тус спартакиадада аймагай дунда ба долоон жэлэй һургуулинуудай һурагшадай спортивна командануд олоороо хабаадалсаа.

Мүрысөөн эстафетнэ уриллдаагаар эхилжэ, Хэжэнгын дунда һургуулиин команда баранине ахин гараа. Эдиршүүлэй дундаһаа 100, 200 метртэ болоһон уриллдаанда Цыреторов (Дээдэ-Худанай дунда һургуули), 1500 метртэ—Цыбжитов (Хэжэнгын дунда һургуули) шалгараа.

Басагадай дундаһаа 100, 200, 400 метрын уриллдаанда Бальжирова (Хэжэнгэ) бараһаа түрүүлээ.

Утые болон үндэрые харайлгаар эдиршүүлэй дундаһаа Цыреторов, басагадай дундаһаа Бабуева (хоюулаа Хэжэнгэ) түрүү һуурида гараа. Диск шэдэлгээр—Татарников, ядро түлхилгээр—Цыреторов, Бальжинова гэгшэд шалгараа.

Командна түрүү һууриин түлөө болоһон мүрысөөндэ Хэжэнгын, Дээдэ-Худанай дунда һургуулинуудай командануд түрүү һууринуудта гараа.

Энэ мүрысөөндэ эрхим амжалта туйлаһан спортсменүүд ба командынууд республиканска спартакиадада хабаадалсаха эрхэтэй болоо.

Н. Чимитдоржиев.

Шоныйн гүлгэ бариба

Хориин аймагай Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Бальжинима Вандаков, Цыбэн Гомбоев гэгшэд шоно баригдаг болоһой. Һаяхан элэ хоёр шоныйн гүлгэ барижа тушааһа. Тэрээндэ тэдэнэр 2500 түхэриг мүнгэ абаба.

Б. Бабуев.

Редактор **Д. Л. ЛОБСАНОВ.**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-10, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00795. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3308